

**ВОГОНЬ
ОРАЛИНОГ
РАДИ**

Ч.64

ЧЕРВЕНЬ

1983

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ
Конференція Українських Пластових Організацій
УПН - ОРЛИНИЙ КРУГ

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ
ч. 64

ЖУРНАЛ НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ
ЧЕРВЕНЬ 1983

Редакційна Колегія:

пл. сен. Христя Базилевич
пл. сен. Дарія Даревич
пл. сен. Іван Франів
пл. сен. Таня Онищук
пл. сен. Т. Самотулка

Christine Bazylewycz
45 Oakmount Rd. APT. 208
Toronto, Ont. M6P 2M4
Canada

Адміністратор:
пл. сен. Денис Бенарський

Mr. Denys Bednarsky
35 Marsac Pl.
Newark, N. J. 07106
U.S.A.

З М И С Т

Лист редакційної колегії	1
Напередодні новацьких таборів - І. Франів	2
Вміlostі на таборі - пл. сен. І. Павлів	4
Пояснення до програми табору - пл. сен. І. Павлів	6
Програма табору - пл. сен. І. Павлів	7
Природа - дерева	27
Програма табору новачок "Чарівна Сопілка" - Г. Бродович ..	30
У 55-річчя УПН: Великобританія - Старий Орел-С.О. Пеля	43

Обкладинка: пл. сен. І. Юрчук

Ілюстрації та маліпка: пл. сен. Дарія Даревич

Машинопис: п. І. Зельська, п. Д. Андрусечко, ст. пл. Р. Сливинська.

Тираж: 300 примірників - Ціна цього числа 1.75 дол. + 0.50 пересилка
Виключно для внутрішнього вжитку в Пласті. - Всі права застережені.

V.O.R.- Journal for "Plast" Leaders of Children's Division"
Published by Supreme Plast Executive

БРАТЧИКАМ І СЕСТРИЧКАМ ПІД РОЗВАГУ:

НАПЕРЕДОДНІ НОВАЦЬКИХ ТАБОРІВ

В північній півкулі зближається літо і новацькі табори. Багато братчиків і сестричок вже приготовляється до табору. Деякі мають досвід і свідомі своїх обов'язків, які на них чекають на таборі, але є також багато таких, що поїдуть перший раз і в них немає ще ясного образу новацького табору.

Не так важно чи хтось йде перший раз в ролі виховника на новацький табір як це знає чому хоче їхати на табір, чи свідомий яку роля буде виконувати на таборі, що хоче осягнути свою працею і найважніше чи є свідомий, що бути виховником на таборі це велика відповідальність яка вимагає багато труду і посвяти.

Знаємо що навіть на звичайних роєвих сходинах в домівці, які тривають трохи більше як одну годину, часом є труднощі вдергати відповідну атмосферу, зосередити увагу новацтва і скерувати їх у бажаному напрямі. Багато дітей не виявляють всіх своїх негативних прикмет на коротких сходинах і тому є менше можливостей всіх добре пізнати. На таборі маємо їх цілий час і можемо бачити всі їхні добре і злі прикмети та звички.

Бувають діти тяжкі до ведення і треба на них постійно держати увагу. Є діти що не вміють себе обслугити, мають нахил говорити неправду, самолюбні і не вміють жити в гурті. Одні буйні, непризвичайні до послуху і навіть перестражені. Та всі вони, одні менше, а другі більше тужать за домом, за батьками і шукають когось, щоб заступив їм їхніх батьків.

Ясно, що ніхто інший, а Ви, новацькі виховники і виховниці, маєте заступити їм батьків і бути правдивими пластовими братчиками і сестричками.

Від своїх виховників діти повинні відчути подібно, як від своїх батьків, любов і справедливість, мати до Вас довір'я і почуватися безпечно і свободно під вашою опікою. Всі негативні, небажані прояви дітей треба старатися елемінувати поступенно і тактовно, призвичаювати їх до порядку, самообслугування і співжиття в гурті. Пам'ятайте що батьки віддали своїх дітей під вашу опіку і в них є страх за безпеку і здоров'я дітей. То ж майте це в першу чергу на увазі.

Новацький табір є найкращим місцем для плакання розговірної української мови, тож не занедбуйте того і дбайте про чистоту української мови та незабувайте бути завжди добрым прикладом.

Обов'язки і функції виховників на таборі є різні і замало тут місця, щоб все вичисляти, але всі є важливі і вимагають багато знання, вирозуміння, терпеливості і відповідного приготування.

Насамперед є добра програма і відповідна до неї підготовка, бо на таборі немає багато часу на приготування. Програми таборів переважно базуються на новацьких вміlostях і ігрових комплексах, для хлопців. До того беремо під увагу гасло Пласти на даний рік і в зв'язку з тим вибираємо тему і назву табору.

Цього року "Пластовий закон наш дороговказ" є гаслом Пласти, тому треба присвятити більше уваги основним заложенням Пласти і включити в програму табору такий матеріал, що скерує новацтво до бажаного напряму і відповідної настанови.

Зробіть більший наголос на новацькі добре вчинки, бо це також наш християнський обов'язок щоб допомагати ближньому. То є чинник, що розвиває в дітей відчуття до оточення, дбайливості не лише за себе, а також за інших, зменшує самолюбство і вщеплює ідейність. Безідейні люди не є корисні для громади і свого народу. А бачимо, що число пластунів які радо працюють в Пласті і українській громаді зменшується. Значить, що вплив оточення не діє позитивно в тому напрямі. Новацький табір ізольований від зовнішнього світу і є тому найкращим місцем до плекання зasad пластового закону.

Цього року українці у вільному світі відзначають сумну і трагічну 50-ту річницю штучно створеного голоду в Україні, в якому згинуло близько 6 до 8 міліонів наших братів, сестер, українців. Наше новацтво треба запізнати з тими трагічними подіями про які мало знають в світі. Було б добре приготувати і перевести один відповідний до теми новацький вогник або в іншій формі зайняття розповідями на світлити цю жахливу подію.

Тема і назву табору пов'язувати з річницею голоду не побажано для дітей новацького віку, бо неможемо надавати жалібного і похоронного тону таборові, бо це негативно впливає на дітей. Один навіть сумний вогник може викликати в дітей слізи і це може бути також позитивне, якщо того нема забагато.

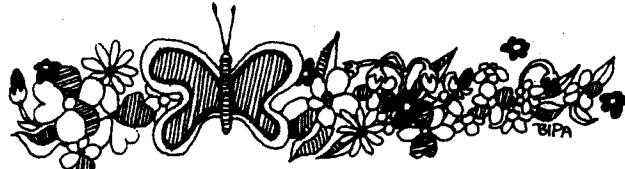
Новацький табір повинен бути життерадісний і веселий і в тому є потрібна активна участь всіх виховників і проводу. Дисципліна має випливати з почуття потреби, а не зі страху. Новацький табір неповинен бути понурим, тихим місцем. На таборі повинні гомоніти сміх, спів і радість бо це свідчить, що діти вдоволені зі своїх зайнят. Коли на таборі чути крики виховників то це свідчить про те, що виховники не вміють зацікавити дітей програмою і намагаються вдергати послух криком.

Між командою і виховниками повинна бути тісна співпраця. Всі повинні відчувати відповідальність за табір, а не лише комендант табору.

Отож перед Вами, братчики і сестрички, велике поле до попису, а з тим велике завдання, яке повинно бути корисне для Вас і новацтва. Приготуйтесь до цього добра, щоб цьогорічний новацький табір залишився у вашій пам'яті і у пам'яті новацтва, як один з найкращих.

Щастя Вам Боже!

с.о. Іван Франів

ВМІЛОСТІ НА ТАБОРІ

На таборі вміlostі переводимо тaborовими роями в часі призначенному на ройові сходини /найкраще вранці/. Матеріал однієї вміlostі розділити приблизно на 10-12 годин, або 13-15 годин, якщо табір триває три тижні. Для підготовки табору корисно прочитати завчасу допоміжні матеріали, подані нижче.

добрий вислід праці з новаками і новачками в таборі та досягнення намічененої цілі табору залежить від підготовки братчика чи сестрички перед початком табору. Слід заплянувати всі сходини перед виїздом, зібрати матеріали потрібні до гор, майстрування, слова пісень і тексти розповідей. Увесь цей матеріал /план праці - програми сходин, джерела матеріалів/ виховник повинен вписати у "книжечку таборового роя" /зошит, а не окремі клаптики паперу/, а на таборі додати список членів роя; записувати в книжечку точкування, різні зміни в програмі і зауваги щодо того, як вдалася програма. При кінці табору, - на підставі записок у книжечці роя, - написати короткий звіт з праці на таборі і передати комендантові табору. Тільки після точної, дбайливої підготовки можна відбути успішні сходини, викликати в новаків і новачок веселий і бадьорий настрій, допомогти їм якнайкраще скористати з табору.

на сходинах роя звернути увагу на:

- a/ місце
 - криївка, - тасмне місце недалеко від таболу, найкраще в лісі або в полі, але під деревом, щоб був захист від сонця;
 - новачки дбають про чистоту криївки, роблять ройову емблему.
- b/ погоду
 - пристосувати заняття до погоди. Якщо дуже гаряче, вибрати гри спокійніші, не мучити дітей на сонці. дощеву погоду використати на заняття, яке трудніше переводити у криївці, де, наприклад, нема великого стола або води.
- c/ безпеку - гігієну - чистоту довкілля:
 - Добре придумати усі заняття і перевірити чи нема навіть найменшої небезпеки для дітей. Звернути увагу на те, як діти уживають гострі знаряддя: голки, шпильки, спиначі, ножиці, ножі. Часом навіть найстарше не робить цього правильно.
 - допильнувати чистоти довкілля. Застельть столи папером при уживанні клею, фарби, гіпсу та інших подібних матеріалів. Не виливати їх у траву, за кущі чи дерево. Не дозволяти виливати фарби, клей чи навіть брудну воду в озеро чи ріку. Навчити, як правильно позбутися різного сміття.
- d/ мову
 - Перед табором, під час підготовки сходин, зібрати "словник" слів /потрібних до даної вміlostі/, які можуть бути незнаними сестричці і новачкам. Дуже важливим є, щоб новачки не тільки успішно набули вміlostь, але одночасно, щоб навчилися якнайбільше слів.
 - Корисно мати на кожних сходинах словник /Подвеського або інший/ і заоочувати /у відповідних моментах/, щоб новачки перевіряли слова, що їх вони не знають /два-три слова під час цілих сходин/.

ЗРАЗОК РОЙОВИХ СХОДИН

/для підготовки новацьких уміlostей/

Перші сходини таборового роя /відноситься до кожної вміlosti/

1. Відкриття	- збірка в колі, привіт "Готуйсь", познайомлення	5 хв
2. Розповідь	- про дану вміlostь /подати і пояснити новакам чи новачкам вимоги, показати відзнаку, що її вони одержать, здобувши відповідну кількість точок/	10 хв
3. Прогулянка	- шукання криївки, де будуть відбуватися сходини роя /виховник заздалегідь перевірить можливі місця/	15 хв
4. Прийняття назви роя	- може бути назва вміlostи або щось, що відзеркалює вимоги даної вміlostи. Усталення церемоніалу відкриття та закриття сходин	10 хв
5. Ігри	-	10-15 хв
6. Пісня	-	5 хв
7. Закриття	- церемоніал роя, поворот до табору	5 хв

БІБЛІОГРАФІЯ МАТЕРІАЛІВ ДО ВМІLOSTЕЙ

1. Гойдиш Е.	Новацькі вміlostі	ВОР, ст.21, ч.13
2. Кулинич Н.О.	Новацькі вміlostі та їх переведення	ВОР, ст.25, ч. 7
3. Сірий Орел Орест	Новацькі вміlostі на таборі	ВОР, ст.16, ч. 9
4. Сірий Орел Надя	Поради для переведення новацьких вміlostей	ВОР, ст.20, ч.16
5. Сірий Орел Євген	Як не треба переводити вміlostі	ВОР, ст.16, ч.15
6. Сірий Орел Євген	Як укладати програми зайнять до вміlostей чи проб?	ВОР, ст.16, ч. 7
7. Сірий Орел Надя	Які вміlostі найкраще надаються на таборі?	ВОР, ст.16, ч.14

ВМІLOSTI ПЕРЕВОДИТИ НЕ МЕТОДОЮ ШКІЛЬНОГО НАВЧАННЯ, А МЕТОДОЮ ГОР, ЗМА-
ГІВ I ПРОГУЛЮНОК В ТЕРЕН, ТА ПРАКТИЧНО ЗАСТОСОВУЮЧИ НАБУТЕ ЗНАННЯ.

БІБЛІОТЕКА

Кожний табір повинен мати бібліотеку. Вибирати книжки гарно
ілюстровані з короткими, цікавими оповіданнями чи казками. Книжки
повинні бути доступними раз у день, після обіду. Не забувай і про
журнал "Готуйсь".

ПІСНІ

На таборі новацтво має нагоду навчитися багато пісень. Учіть
пісні бадьорі, короткі і не трудні. Останніми роками закріпилася мода
співати пісні, уложені до чужих мельодій. Вистерігайтеся того! Черпай-
те пісні з українського дитячого фольклору.

ПОЯСНЕННЯ ДО ПРОГРАМИ ТАБОРУ

Кожний день буде проходити під іншим гаслом. Відповідно до гасла дня, є подані розповіді, казки, пісні, приказки, загадки і гри. Кожного дня в ранньому наказі треба подати, під яким гаслом буде проходити день. Побажано також подавати пояснення, щоб новацтву та виховникам було зрозуміле гасло дня. Сестрички повинні слідкувати, щоб новацтво читало /прислів'я/приказки/ загадки та засвоювало моральну науку з розповідей.

Тому гасло дня, приказки і загадки повинні бути гарно віписані і вивішенні на таблиці оголошень або на головній стіні кімнати чи юрідальні, чи на іншому видному місці.

Команда табору буде вибирати кожного дня по двоє новачок чи новака і новачку. Вибирати треба тих, які найбільше придержуються гасла дня, запам'ятали приказку, відгадали загадку і т. п.

Під час ранньої молитви двоє найкращих повинні одержати в нагороду відзнаку за минулий день, яку вони носять цілий день, а ввечір, з певним церемоніалом цю перехідну відзнаку віддають і ставлять до скриньки або до скарбниці. І так ця перехідна відзначка мандрує від новака до новака.

Перехідною відзначкою можуть бути золоті серденька, соняшники, чи навіть побільщена відзнака табору.

НАЗВИ ТАБОРУ

"Квіти України"

"Сині дзвіночки"

"Євшан-зілля"

"Золоті колоски"

"Сторожі рідного скарбу"

"Стежками України"

"Соняшникові пелюстки"

Назви роїв підбирали до назви вміlostей.

ПЕРШИЙ ВОГНИК

/ вибираємо назув табору /

Пригадате новацтву кліч року! Пояснім їм програму табору. Почнім точкування і що вони будуть робити в таборі. Скажіть, що через спільне здобування вміlostей і виконування спільних завдань і добрих діл, вони виявлять свою любов до Бога, України і біжнього. Нехай цьогорічна програма буде тим "Євшан-зілля" для новацтва. Тут можна розповісти легенду про Євшан-зілля, або якусь іншу на підставі якої новацтво має вибрати назув табору.

Після виборання назви табору повинно відбутися хрещення табору.

Це може бути зараз або в інший відповідний час. /Гляди хрещення табору ВОР ч.6I, 1982./

СЛУХНЯНІСТЬ

ГАСЛО:

Новак-новачка все срухняні та чемні.

ПОЯСНЕННЯ:

Навіть серед звірят є великий послух. Ведмедиця дуже любить своїх дітей, але побачить у них непослух, тоді б'є їх лапою.

Новак-новачка любить і слухає своїх родичів, а на таборі слухає сестричок чи братчиків.

ПРИКАЗКИ:

"Добрі діти вінець, а лихі кінець."

"Слухняного новака не болить голова".

"Посій вчинок, виросте звичка".

ЗАГАДКИ:

Хто має шапочку, але її ніколи не скидає? /гриб/

Хто має гребінь, а ніколи ним не чешеться? /півень/

РОЗПОВІДЬ: до гасла дня:

I. Савицька

МАТЕРИНА ШАПОЧКА

У бідної вдови був син Андрій, та який вдався розумний і добрий, що мати любила його більше від всього на світі.

Пізніми вечорами сиділа вона біля малої лямпачки й гаптувала синові шапочку. Гарну, гарнесеньку, з блакитного оксамиту, золотими ниточками шила, дрібними перлами-слозами вишивала. Синові подарувала.

Зрадів Андрійко, шапочку надів, матері подякував і вийшов гуляти. Іде він, іде й зустрічає дроворуба, що віз повний віз дров. Той чоловік відразу помітив чудову хлопцеву шапочку, і йому забажалося своєму синові такої самої.

- Подаруй мені - каже дроворуб - те, що в тебе на голові. Віддам в заміну повний віз дров, та ще й одного коня.

Але хлопчик не хотів. "Дрова в печі згорять, кінь із туго за господарем змарніє, а я лишуся без маминої шапочки" - думав він. "Другої такої не купити, не заробити не можна".

Пішов Андрійко стежечкою понад став, сів на березі й спочивав. А пlesо чисте, прозоре, мов дзеркало. Глип хлопець у воду, а він справді не той став. Шапочка, не шапочка, мов корона, так і сяє перлами та самоцвітами. Зрадів Андрійко, насунув мамину шапочку міцно на голову й подався дорогою через місто на базар. Товстовида перекупка сиділа за прилавком і продавала червоні яблука. Як побачила хлопця в чудовій, галтованій шапочці, забажала такої самої для себе. - О! Тоді напевно всі купували б пахучі яблука, всі приходили б дивитися на її оксамитову шапочку.

Але Андрійко не проміняв шапочки не за кіш чудових яблук, ні за золоті груші, ні сливи, що ними частувала його перекупка. Сполудня хлопець зайшов у велике, гарне місто. Біля входової брами зустріли його вартові.

- Ти якого короля син? - спитали і поклонилися хлопцеві аж до самої землі. Та не встиг Андрійко відповісти, як мармуровими сходами зійшла гарна, молоденька царівна, взяла його приязно за руку і повела в палац. О! Якже там було гарно. Усі сходи вистелені м'якими килимами, світла горять, дзеркала світяться, блисťять золоті прикраси.

Царівна посадила Андрійка на королівське крісло і заговорила:

- Яка в тебе гарна галтovanа шапочка. Мої батенько такої саме шукають, бо в них голова болить від тяжкої королівської корони. Твоя шапочка, це не звичайна собі, а така, що королеві заступить золочену корону.

Хлопчик налякався і міцно, міцно обома ручками вхопився за шапочку.

Якраз відчинилися двері, і в кімнату ввійшов король із цілим своїм почотом. Він взяв свою багату, дорогими каміннями обтикану корону й простягнув хлопцеві.

- На, бери, - сказав він, а віддай мені свою оксамитову шапочку. Вона мені пригодиться краще золотої.

Андрійко заперечив головою. - Ні, не віддам, - сказав він, - моєї шапочки ні кому, не проміняю її за найбільші багацтва.

- Чому? - запитав король
- А тому, - відповів хлопець, - що мою шапочку гаптувала рідна мати. Вона в мене одна на світі й материній шапочки не проміняти мені за всі багацтва твого королівства.

Подобався королеві такий добрий і розумний хлопець. Він нагородив його великим майном і велів відвести додому королівською каретою.

О! Як часто міняють люди "материну шапочку" за будь-які маловартісні речі ...

ПРАВДОМОВНІСТЬ

ГАСЛО:

Новак-новачка все говорить правду.

ПОЯСНЕНИЯ:

Дуже негарно є говорити неправду. Неправдою можна деколи наробити багато лиха собі і другим. Бо хто раз сказав неправду, тому ніхто більше не повірить.

ПРИКАЗКИ:

"Правда світліша за сонце"

"Правдою увесь світ пройдеш і додому повернешся"

РОЗПОВІДЬ:

1/ Вівчар обдурив людей. Він гукав, що вовк ухопив у нього вівцю. Люди прибігли на рятунок, але ніде вовка не бачили. Так вівчар зробив кілька разів і люди перестали йому вірити. Аж ось одного дня справді прибіг вовк і вхопив ягнятко. Вівчар почав кликати людей на допомогу, але ніхто не прийшов.

Прислів'я каже: "Кому вдалося раз сказати неправду тому вже не повірють".

2/ "Казка про дорогий перстень", І.Савицька

ГРА: ПРАВДА - НЕПРАВДА

Новаки сидять в колі. Провідник забави кличе: "Віл має роги!" Всі підносять пальці в гору, бо це правда. "Цап має роги!" Це правда - пальці вгору. І по хвилині знову ховають пальці. "Кінь має роги!" Це неправда - одже рук не можна підносити. Хто підніс, дас фант, або виходить з гри.

С П I В П Р А Ц Я

Г А С Л О:

Новак-новачка згідливі і співпрацюють у праці і забаві.

П О Я С Н Е Н Н Я:

Новак-новачка старається виконувати своє завдання не тільки добре, але робить все з охогою у згоді з іншими співпрацюючи.

П Р И К А З К И:

"Згода буде, а незгода руйнує"

Всі за одного, один за всіх"

"Де робить гурточок, там повний куточок"

З А Г А Д К И:

Без рук, без ніг, а двері відчиняє /вітер/

Ми, два братіки рідненькі,
Ох, які щодня бідненькі!
Носимо так терпеливо
Той тягар, що просто диво.

Нас він тисне у долину,
Ми ж є повні цілу днину,
Та йдемо порожні спати,
Після труду спочивати /руки/

П И С Н Я:

"Усі ми новаки в таборі"

Г Р А: ПОДАЙ ПОМІЧ

Визначуємо площу для гри. Вибираємо одну новачку, яка ловить. Якщо новачка, що ловить, доганяє ту, що втікає, інша може прийти на поміч і подає втікаючій руку. Не вільно ввесь час бігати двійками. Коли небезпека промине, пари мусять розлучитися. Зловлена починає гру заново.

Р О З П О В І Д І:

1. "Гутірка для новачок", пл.сен.Ольга Козак, ВОР ч.63, 1983.

2. "Про двох цапків і дві кізоньки",

3. "Таємниця старого дуба"

ТАЄМНИЦЯ СТАРОГО ДУБА

Серед лісу ріс високий вильний дуб. Біля його коріння жив у ямі сірий заєць із своєю родиною. Вивірка оселилася в малому дуплі на міцній гиляці того дуба. Ще вище дики бджоли мали своє гніздо. Соловейки збудували собі на дубі затишну хатинку. А у великому дуплі жила сова.

Всі ті звірятаки жили у великий згоді, нікому зла не робили, поважали одні одних. Старий дуб ховав їх від ворогів, закривав своїм густим листям від дощів, вітру та гарячого літнього сонця.

Грубий бобер, що жив недалеко в лісовій річці, заздрив тихому, щасливому життю звірят. Треба сказати, що бобри взагалі шкідливі тварини - вони гризуть кору дерев і само дерево своїми гострими передніми зубами й можуть, навіть, повалити ціле дерево.

Отакий грубий і сильний бобер прийшов у ночі до дуба й почав гризти його. Він цілу ніч гриз старий дуб і тільки над ранком припинив свою шкідливу роботу.

Коли зійшло сонце, зайчик перший побачив, яка біда. Він покликав звірят на нараду. Всі вони з'явилися, перелякані й сумні. Навіть сова, що звикла ранками спати, злетіла з свого дупла на нараду.

- Біда нам, - сказала вона сумно, - треба щось робити і то швидко, бо наступної ночі бобер знову прийде до нашого дуба. І так робитиме, поки не повалить дуба.

Співак соловейко сказав:

- Якщо в того бобра добре серце, то ми привітаємо його сумною піснею, щоб йому шкода було нищити наше рідне дерево.

- А ми почастуємо його солодким медом, - обізвалися дики бджоли.

- І смачними горішками, - додала вивірка.

- Попробувати можна б, - сказав засесь. Він боявся бобра.

Як тільки настала ніч, знову з'явився коло дуба бобер і почав свою шкідливу роботу. Чудова соловейкова пісня на хвилину припинила його працю. А з дерева падали боброві до ніг жовті горіхи, помазані пахучим медом.

- Співаки ви хороші, - сказав він, - співасте, аж за серце бере, та ще й частуєте... Але мені ніколи слухати ваших пісень: робота чекас.

Цієї другої ночі бобер нагриз стільки дерева, що звірятаки аж злякалися, як побачили ранком. Вони знову зібралися на нараду. Дики бджоли сердито гули. Вивірка турбувалася за своїх маленьких. Соловейки замовили, а зайчик тримтів за своїх зайченят, бо його хата була найнижче.

- Біда нам, друзі! - сказала стара сова. Лютий ворог вирішив знищити наше рідне дерево, бо воно затишне, гарне й здорове. Але біда буде Йому! Ми з'єднаємося в одну родину і будемо боронити наш дуб до останніх сил!

Солов'ї, вивірка, бджоли й зайці слухали уважно розумні поради мудрої сови. А дуб шумів своїм густим, зеленим листям, щоб ніхто не почув про що вони радилися.

Після наради звірята взялися кожен до своєї роботи. Зайці копали глибоку яму під самим дубом. На дванадцяту годину яма була готова та ще й добре прикрита сухими гілками. Вивірки носили до свого дупла каміння і грудки сухої землі. Сова гострила свій міцний дзьоб, а бджоли готувалися нападати на ворога!

Настала ніч. Знову було видно коло дерева бобра, його велику голову і страшні гострі жовті зуби.

Коли це раптом щось тріснуло... То бобер упав у яму, що її зробили удень зайці.

- До наступу! - закричала голосно сова. - Бий! Кусай, проганяй ворога!

З дерева сипалося каміння й грудки сухої землі боброві в очі.

Зайці вискочили зі своєї ями й почали кидати в бобра пісок і каміння.

Бобер, що, як падав у яму, пошкодив собі ногу, стогнав і просив, щоб його не карали... Ледве-ледве виліз він з ями. А тут прилетіли дики бджоли й почали сердито жалити бобра.

- Так Йому! Так Йому! - кричала сова і дзьобнула його разів зо два в спину своїм гострим дзьобом.

Переляканий бобер ледве досяг своєї річки. Він лизав свої рани й ледве дихав. Ніколи не думав він, що такі малі звірята так хоробро боронитимуть своє житло.

Тієї ж самої ночі бобер покинув це місце лісової річки й помандрував шукати собі інше місце - далеко від цього дуба.

А що сталося зі старим дубом?

Хоробрі звірята святкували велику перемогу. Вони зараз же поклали воску й землі в рани на дереві, і сова помазала їх ліками. А на дубі написали великими літерами:

"Це наш дуб. Ми за нього боролися і перемогли!"

ДОБРИЙ ВЧИНОК

ГАСЛО:

Новак-новачка має добре серце і все допомагає другому

ПОЯСНЕННЯ:

Новак-новачка, в міру своїх спроможностей, старається зробити кожного дня добре діло. А нагод є дуже багато, щоб зробити навіть маленький вчинок, чи то вдома, чи на таборі.

ПРИКАЗКИ:

"Краще добре серце, як повне золота відерце"

"Раз добром налите серце ввік не прохолоне" /Т. Шевченко/

ЗАГАДКА:

Рум'яне личко, кислий смак, камінне серце, чому це так? /вишня, ягода/

РОЗПОВІДІ до гасла дня:

1. Петrusеві чоботи

2. Казка про сліпеньке ластів'ятко, І. Савицька

ПОРАДА:

Цього дня новачки-новаки повинні написати листи чи привіт до своїх родичів чи друзів.

ПЕТРУСЕВІ ЧОБОТИ

/воєнний спомин/

Лютий 1920 року був справді лютий. А вже найлютиший був він на спепах України. Так снігом усі шляхи позамітало, а так мороз тиснув, а така сніговія була, що страшно було й з хати виходити.

А в ті часи українське військо, десятковане хворобою тифу, мусіло ще й від ворого-москаля відбиватися. Втомлені, обезсилені, голодні й холодні йшли наші стрільці до бою. Така була й та частина, що прийшла одного дня перед полуднем до села Матвіївки. Стрільці позаходили до хат та грілися та дечим покріпилися, бо зараз мали далі поспішати. Прийшла й та година, що впав наказ, виступити, і стрільці повибігали з хат та, уставившись у ряди, стали відходити. З пожалінням дивилися люди на своє рідне військо. Помагали, чим могли, - але обуви таки

бракувало, бо і в людей було з обувою круто. Тому неодин вояк ішов в подертих чоботах, а один то таки не мав на ногах нічого, тільки обвинув їх шматками й прив'язав дротом.

Того молодого стрільця побачив Петрусь, дванадцятилітній хлопець, що біг у той час від тітки додому й станув, щоб приглядатися військові. Властиво не біг, тільки ледве йшов, бо він був у старих батькових чоботах; батько лежав хворий, а Петрусеві дозволили взутися ... Побачив і подумав, що до хати Йому недалеко – скинув чоботи та, підбігши до того босого стрільця, кинув їх перед ним, а сам утік. Але, хоч і біг він босими ніжками, то все ж таки треба було ще перебігти дві вулиці, аж поки не вскочив у свої сіни.

Мати тільки ахнула, та нічого не сказала, раз, щоб не занепокоїти батька, а подруге, думала, що в Петруся хтось насилу відібрав чоботи. А Петрусем по хвилі стало трясти; він дістав гарячку і ліг біля батька на постіль.

Лежав наш Петрусь щось два тижні – і вже поздоровішав та міг сісти на постелі. За той час війська в селі не було. Аж ось на початку березня прийшло військо. Прийшли стрільці до хати Петруся та й стали казати, що один стрілець шукає якогось хлопця в тому селі, щоб Йому заплатити за даровані чоботи. Мати аж у руки сплеснула та й розповіла про те, що власне її Петрусь прийшов додому без батькових чобіт і мало що не вмер через те.

Зараз вибіг один стрілець з хати, а за чверть години входить до хати кілька стрільців, а між ними пізнає Петрусь і того, що Йому дав був чоботи. Стрілець уже був у нових чоботах, а в руці тримає клунок. Приступає до Петруся:

– Ось тобі, хлопче, нагорода за твій дарунок! Нам пощастило розбити одну ворожу частину і захопити її обоз. Там було багато нових чобіт і всякого добра. Ось ми всі в нових чоботах, а тут ці дві нові

пари і для тебе, і для батька. Тільки старої пари тобі не віддам, бо наш сотник узяв їх, щоб віддати їх до музею, щоб були пам'яткою: як українські діти помагали рідному війську. Тільки ще запишу твоє ім'я й твоєго батька й мами, щоб ту картку покласти в ті старі чоботи. Вони для України дорожчі, як сто пар нових чобіт.

* * *

КАЗКА ПРО СЛІПЕНЬКЕ ЛАСТІВ'ЯТКО

У затишному гнізді доглядала ластівка своїх діток. Вони були здорові та веселі й радісно зустрічали її, коли поверталася до малят з повним дзьобиком поживи. Одно лише маленьке ластів'яtko сиділо сумне, похнюпивши голівку.

- Що тобі? - питала ніжно матінка, голубила та пестила його більше від всіх дітей. І одного дня вийшла на яв страшна правда. Інші ластів'ята раділи вголос красою квітучого саду, а бідне пташеня пролебеділо: - Я нічого не бачу.

Тоді ластівка зрозуміла, що дитя в неї сліпеньке. З того часу бідна мати доглядала його і пильнувала більше ніж всіх, виспівуючи красу весни, велич теплого, промінного сонця, запах чудових квітів, приховуючи у своєму серці великий біль і бажання допомогти нещасній дитині.

Де вже вона не літала за порадою, як не побивалася, все дарма. Нізвідки ліку добути для її незрячої дитини.

І залетів раз у ті сторони славний на ввесь край лікар - пугач. З усіх усюдів зліталися до нього пташечки. В невеликій пугачевій лікарні лікували горобчики свої побиті в бійках крила. Жайворонок вигрівав у ліжечку необачно простужене горло. Ворона постогнувала від переситу. Робив теж пугач важливі, складні операції, коли заходила для того конечна потреба.

І привела ластівка до пугачевої лікарні своє сліpe дитя.

- Поможи Йому, добрий лікарю, - залебеділа, - воно найнещасливіше з усіх хворих, воно не бачить світу.

Пугач думав, думав, щось там у грубих книгах читав, а далі сказав:
- Добре, спробую. В теперішні часи таке каліцтво можливо вилікувати, але мусить хтось подарувати своє здорове око твоїй сліпій дитині.

Тоді мати-ластівка без вагання пожертвувала своє око.

У маленькій, але чистій пугачевій лікарні, на м'якенькій подушечці лежить ластів'я. Біля нього мати-ластівка, доглядає і співає, коли-шо й розказує чудові казки. Крізь чисте віконечко заглядає в кімнату сонце. По синьому небі пливуть хмарки, одна, друга, третя, та сонечко все вище їх, світить і гріє.

- Мамо, яке щастя, я це все бачу!

Ластів'я ніжно тулить голівку до оксамитного пір'ячка, під яким золотим молоточком б'ється материне серце.

РІДНА ПІСНЯ

ГАСЛО:

Рідна пісня

ПОЯСНЕНИЯ:

Новак-новачка повинна співати при кожній нагоді, бо піснею ми звеселяємо себе і других.

ПРИКАЗКИ:

"Як заспівають, то тебе мов на крила підіймають"

"Кому добре - той співає,
Кому зло - той плаче"

"Хто співає - у того праця скоро минає"

РОЗПОВІДЬ - казка до гасла дня:

Як людина пташкам пісню повернула.

ПОРАДА:

У цей день можна підготувати вогник, присвячений кураїнській пісні. Тут новацтво може заспівати усі пісні, які вивчили на таборі.

ЯК ЛЮДИНА ПТАШКАМ ПІСНЮ ПОВЕРНУЛА

У затишному гніздечку жили маленькі пташки - снігові подорожники. Пташка-мати щодня літала по їжу, а пташенята сиділи в гніздечку і співали свою пісеньку. Тільки зійде сонечко, вони й починали співати:

Сонце, сонечко, землю зогрій,

Щоб усе пташенят веселило

І щоб пташка в гніздечко малечі свої

І личинок, і мошок носила.

А-я-гу-на-ля-ля ! ..

Далеко чути цю пісеньку. Почув її крук. Підлетів до пташенят і каже:

- добре ви співаете! А ну, заспівайте ще разок та голосніше!

Заплюшили пташенята очиці і заспівали щосили. Схопив тут крук пісеньку дзьобом, видер її у пташенят і полетів у своє гніздо на скелях.

Прилетів до себе й заспівав:

Сонце, сонечко, землю зогрій,

Щоб всі миши із нір вибігали

І щоб круки у гнізда малечі свої

Безперестанку здобич тягали.

А-я-гу-на-кра-кра ! А-я-гу-на-кра-кра ! ..

Прилетіла пташка-мати до свого гніздечка. Бачить малята-пташенята гірко плачуть.

- Чого це ви плачете, діточки? Хто вас образив? - питав вона.

Відповідають їй пташенята крізь слози:

- Хитрий крук вихопив нашу пісеньку!

- Гай-гай, зажурилась пташка-мати, - а куди ж полетів той крук?

- Он у той бік, де скелі над морем.

- Не плачте, я покличу на допомогу людину з луком. Вона нашому горю зарадить.

Полетіла пташка до мисливця. Прилетіла, сіла коло землянки й дивиться на двері. Побачив її мисливець, вийшов і каже:

- Чого ти прилетіла до мене, пташечко - сніговий подорожнику?
- Добра людино, ти все можеш зробити. Допоможи нам. Крук у нас
пісеньку відібрав!

Мисливець подумав і сказав:

- Гарна ваша пісенька. Я так любив її слухати щоранку. Покажи
мені, куди полетів той крук.

- Онде на скелях його гніздо! - каже пташка.

Узяв мисливець лук із стрілами і пішов до скель. А вслід за ним
полетіла і пташка. Підійшов мисливець до скелі, а крук сидить, зажму-
рившись, і співає:

Сонце, сонечко, землю зогрій,
Щоб всі миші із нір вибігали
І щоб круки у гнізда малечі своїй
Безперестанку добич тягали.
А-я-гу-на-кра-кра ! А-я-на-гу-на-кра-кра !...

Ось я тебе зараз провчу, старий крикуне, - подумав мисливець і
став прицілюватися до крука. А крук нічого не бачить і не чує. Роззя-
вив дзьоба, висолопив язика і співає. Пісенька так і крутиться на кін-
чику його язика.

Натягнув мисливець лук і пустив стрілу. Полетіла стріла і відір-
вала пісеньку від крукового дзьоба разом з кінчиком язика. Почала па-
дати пісенька зі скелі в море, а пташка підхопила її на льоту і поле-
тіла до гніздечка, до своїх пташенят.

Так і втратив крук пісню разом з кінчиком свого язика. З того
часу Й став зовсім безголосим: співати не вміє тільки кряче.

А пташки - снігові подорожники, як тільки вигляне враніше сонечко
знову виспівують:

Сонце, сонечко, землю зогрій,
Щоб усе пташенят веселило
І щоб пташка в гніздечко малечі своїй
І личино, і мошок носила.
А-я-гу-на-ля-ля! А-я-гу-на-ля-ля!

Отак співають вони і згадують доброго мисливця, що повернув їм
пісеньку.

РІДНА МОВА

ГАСЛО:

Новак-новачка все і всюди говорить українською мовою.

ПОЯСНЕНИЯ:

Ми є українські новаки і новачки. Наші батьки українці. Ми є нащадками славного українського народу, хоч ми родилися і живемо поза Україною. Тому ми повинні говорити по-українському. Щоб вміти говорити по-українському треба цю мову вживати не тільки вдома, але також всюди, де є українці. На таборі ми маємо особливу нагоду цілий час говорити по-українському, вивчати нові слова, приказки і пісні.

ПРИКАЗКИ:

"Слово до слова - зложиться мова"

"Чистіша від сльози нехай буде наша мова"

РОЗПОВІДЬ до теми дня:

"Приклад", Сірий Орел Надя /ВОР ч.63, 1983/
"Червоні маки" сест.Дзвінка / ВОР ч.63, 1983/

ПОРАДИ:

За постійне вживання української мови можна виготовити синьо-жовті стяжечки, які новачка може носити впродовж табору на лівому рукаві новацької сорочки.

Під кінець тижня можна влаштувати "телевізійну" або "радієву" програму, на якій новачки могли б пописуватися засвоєними приказками, розгадуванням загадок, скоромовками, віршами, піснями чи ляльковим театром.

ПІСНЯ:

Новацька пісня /Ми діти українські.../

ЗАГАДКИ:

Одне "М" і "О" одне, "А" ще мусить бути,
"В" поставте в середину, легко це збагнути /мова/

Я не пташка, не метелик і крилець не маю,
Я - невидний, а по світі, де хочу, літаю. /думка/

ГРИ:

Складіть слова з поданих букв, які дадуть назву членів твоєї родини:

я і м а б д и т в у й т а б с е р к с д и д н ь /мама, тато, сестра,
брат, тета, вуйко, стрийко, стрійна і я / назва гри: Моя родина.

Три слова: Дати три слова з добре знатої поезії Т.Шевченка, яку новачки мають відгадати. Замість поезії можна примінювати новацькі або народні пісні.

РІДНА ІСТОРІЯ

Г А С Л О:

Рідна історія

П О Я С Н Е Н Н Я:

Новак-новачка пильнує і вивчає минуле українського народу. Щоб Україну любити, треба багато про неї знати.

П Р И К А З К И:

"За рідний край і життя віддай"

"Краща рідна хата, як чужа палата"

П О Р А Д А:

Якщо новацтво ще не вміє співати Національного Гимну "Ще не вмерла Україна", то треба їх навчити! Вказати і на поведінку і поставу новачки під час співання гимну. При закритті табору, крім "Новацької пісні" можуть заспівати ще й Національний Гимн.

П И С Н И: /з новацького співаника/

"Гей там на горі січ іде"

"Ой місяцю, місяченьку"

"Гей у лузі червона калина"

"Ми діти українські"

Р О З П О В І Д І:

Багато цікавого матеріялу до гасла "Рідна історія" знайдете у виданні "Вітер з України" - Лесі Храпливої - частина I і II.

Г Р А:

Історичні особи. Це є ускладнена гра квача - "дай руку". Перед грою кожний дістас ім'я: князів, гетьманів, письменників, поетів або визначних осіб з новіших часів. Кожна група імен мусить мати паристе число, тобто мусить бути 2, 4 або 6 князів, гетьманів чи інших. Щоб охоронитися перед квачем, два новаки з одної доби /2 князі, 2 гетьмани, 2 письменники/ мусять зловити себе за руку. Новак-новачка, що подали руку перший кому іншому, вважається за зловленого і стає квачем.

Щоб новаки краще орієнтувалися можна написати імена на карточках і приціпiti їх на груди. Квач бере картку зловленого.

РІДНА ЦЕРКВА

Г А С Л О:

Новак-новачка любить Бога

П О Я С Н Е Н Н Я:

Новак-новачка любить Бога, молиться рано і ввечір та з охотою іде до церкви.

П Р И К А З К И:

"Без Бога ані до порога"

"Молитва - це розмова з Богом"

ПІСНІ:

Навчити новацтво співати "Отче наш"

ПОРАДА:

Святкуймо на таборах українські національні та релігійні свята.

24-го липня припадає свято св. Ольги, а 28-го липня припадає свято св. Володимира Великого. Розкажіть новацтву про їхні заслуги для України.

РОЗПОВІДЬ:

ПЛЕКАННЯ ЗДОРОВ'Я

ГАСЛО:

Новак-новачка дбає про здоров'я

ПОЯСНЕННЯ:

Щоб бути здоровим треба споживати здоровий харч, вправляти спорт і достатньо відпочивати. Тому команда табору постарається, щоб ви повернулися домів сильні і здорові.

ПРИКАЗКИ:

"В здоровому тілі здорована душа"

"Часто мийся, води не бійся"

"Коли нема сили, то світ немилій"

ЗАГАДКИ:

Що росте догори коренем? /горішні зуби/

Сьогодні в землі, а завтра на столі /городина/

ГРА:

I/ Виховник кладе перед кожним роєм кусочки помішаних у квадрат потятах карток паперу з буквами на кожній картці. Картки зложені разом да-дуть правила доброго здоров'я: чисте тіло, чисті руки, вправляймо спорт, чисті зуби, свіже повітря.

На знак кожний рій підходить до купочки букв і старається якай-скорше уложить дане правило.

ПОРАДИ:

- I/ Розказати новачкам дещо про Олімпійські ігри /Готуйсь, 7 - 8 1976/
- 2/ Навчити правильні українські назви частин людського тіла
- 3/ Перевести "малу" чи "веселу" Олімпіяду.

МАЛА ОЛІМПІЯДА

пункт

1. Перейти кладку - положене на землі довге, гладке дерево, або вузька дошка
2. Перейти кладку до заду
3. Кинути м'яч до відра з віддалі 20 стіп
4. Стати на голові /дуба/ або зробити колесо
5. Вилізти по лінві, прив'язаний до дерева на висоті 10 стіп
6. Перелізти через колесо від авта, прив'язане шнуром до дерева на висоті двох стіп від землі
7. Перейти по пушках /28 унс/, розложені по одній стопі один від одного, 10-12 пушок
8. Поцілити з лука в нарисоване коло, прикріплена до дерева, або стіни, з віддалі 25 стіп, або м'ячиком. Нарисувати три кола: велике коло 12 інч.діам., менше - 8 інч. і найменше в середині - 4 інч.діам. Кожний стріляє три рази.

Т о ч к у в а н и я

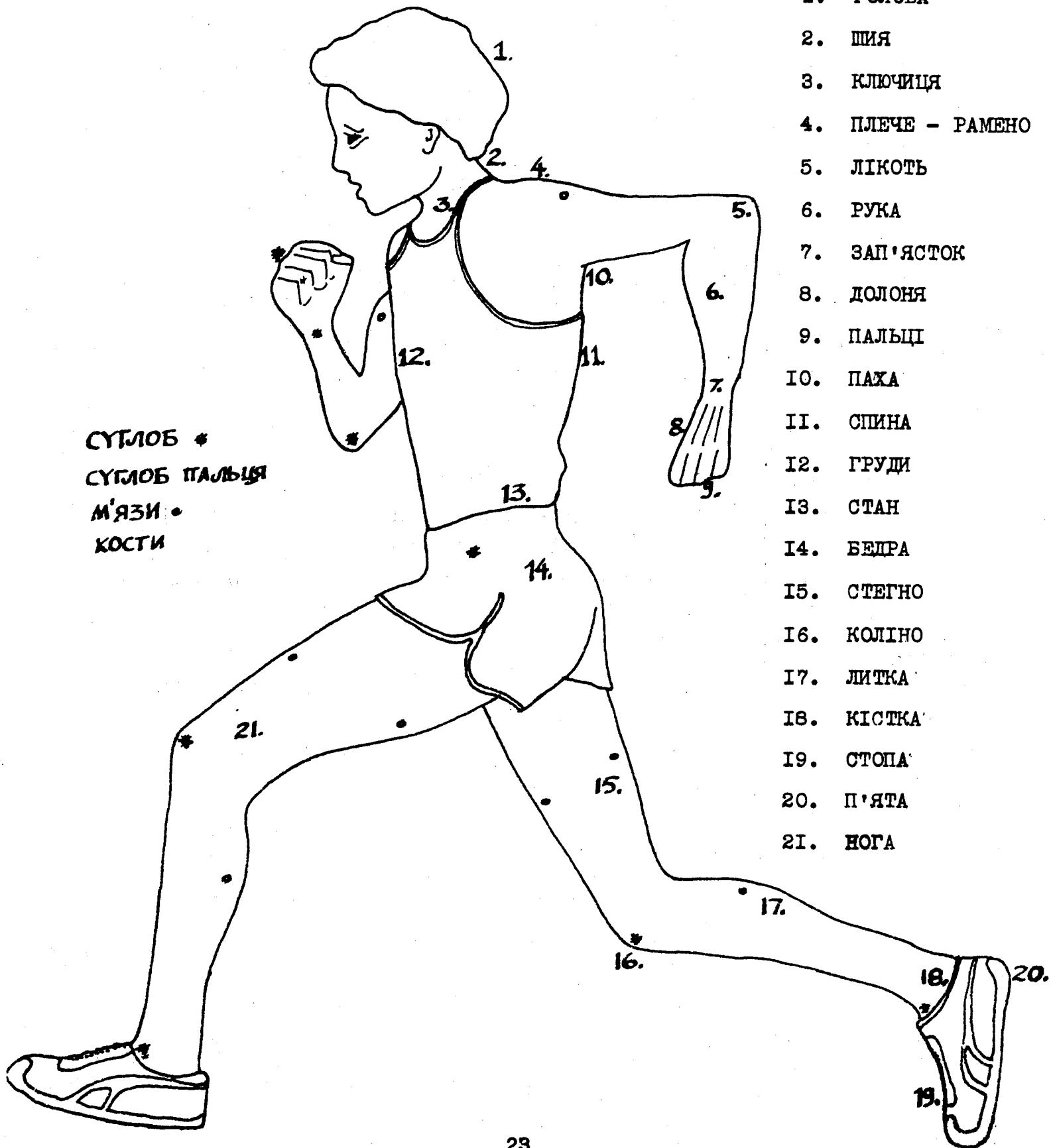
ч.п.	прізвище ім'я	пункти								час		місце	
		1	2	3	4	5	6	7	8	разом	вих	прих	разом
1.													
2.													
3.													
4.													
5.													
6.													
7.													
8.													

Точки за пункти:

пункт-точки: 1-2,2 - 2-4, 3 - 1-3, 4 - 1-2, 5 - 2-4, 6 - 2,7 - 1-4,8 - 1-9

Здобуті місця в першу чергу рішують точки. Якщо є новаки, що здобули однакове число точок, тоді рішася час.

Частини тіла

ВЕСЕЛА ОЛІМПІЯДА

A. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ЗМАГ

1. Біг з паперовою тарілкою на голові, якщо є вітер, то краще квадратова дощикка, але для всіх змагунів мусить бути однакові.
2. Біг - права рука прив'язана до лівої ноги нище коліна.
3. Біг в мішках
4. Біг в мішках до заду
5. Біг на руках і ногах
6. Біг раків - на руках і на ногах до заду. Довжина бігу 10-20 м.

B. ЗМАГАННЯ ПАРАМИ

1. Біг - два новаки, одного ліва рука, другого права, зв'язані разом паперовою стяжкою, яку під час бігу не вільно розірвати.
2. Біг - два новаки в бігу стискають тілом між собою надутий бальон, з яким треба добігти до мети.
3. Біг - одного ліва нога, другого права зв'язані разом так, що не можна розірватися.
4. Біг - два новаки в мішках зв'язані разом.
5. Біг на руках і ногах - два новаки, одного права рука, другого ліва зв'язані разом і подібно ноги.
6. Біг раків - на руках і ногах до заду і зв'язані так само як у точці 5.

B. ЗМАГАННЯ РОЯМИ

1. Два рої однакове число по обох сторонах тягнуть грубу линву /канатву/ понад визначену лінію.
2. Біг - кожний рій тримається разом руками понад рамена в лаві.
3. В тій самій уставці роями біг до заду.
4. Біг - всі члени роя тримають двома руками перед собою довгу стяжку, в бігу не вільно її розірвати.
5. Біг в мішках - всі члени роя в мішках зв'язані до купи.
6. В такій самій уставці роями біг до заду.

ЗАВВАГИ:

Всі в'язання рук чи ніг не можна в'язати шнурками, бо можуть склічити. Можна в'язати поясами, а найкраще широкими пасами зі сукна, або полотна. Перед змаганням треба прочистити площу, щоб не було чогось гострого, що може склічити руки.

ПРИРОДА

ГАСЛО:

Новак-новачка пізнає, шанує і любить природу

ПОЯСНЕНИЯ:

Перебуваючи на таборі серед гарної природи, ми маємо нагоду на кожному кроці любуватися її красою. Зверніть увагу на квіти, дерева, зелені гори і ліси та слухайте безперервних співів пташок. Збережіть у своїх серцах картину тої чарівної природи, що її творцем є Бог і повезіть її зі собою до міста до своїх домів.

РОЗПОВІДЬ до гасла дня:

1. Пташки в коробці, М. Маморський /ВОР ч.33 - ст. I3,I4 і I5/
2. Сосна

ЗАГАДКИ:

"Зимою спить, літом бренить, понад сади літає, солодку росу збирає"
/бджілка/

"Звечора за гору лягає, вранці оживає" /сонце/

"Скатертина біла увесь світ накрила" /сніг/

"Мене просять і чекають, як покажусь, утікають" /дош/

"Прилетів хтось та взяв щось;
бігти за ним - не знаю за ким,
бо побіг туди - не знаю куди" /вітер/

ПОРАДА:

Після прогулочки новачки-новаки можуть намалювати, що вони бачили під час мандрівки, або щось написати про прогулочку до хроніки чи до журналу "Готуйсь".

ПІСНЯ:

Гей мандрують пластуни.

ПРОГУЛЮНКИ:

Гляди ст. 41 цього числа ВОР.

Сосна звичайна:

Коріння: головне, глибоко врізується в пісковий ґрунт

Стовбур: кора порепана, ясно-буруватої барви. По стовбуру стікає живиця, яка весною та літом виповняє повітря приємними пахощами.

Шпильки: уложені в пучки по два /-2-5/, довгі, гостро закінчені, півокруглі, плоскими поверхнями прилягають до себе.

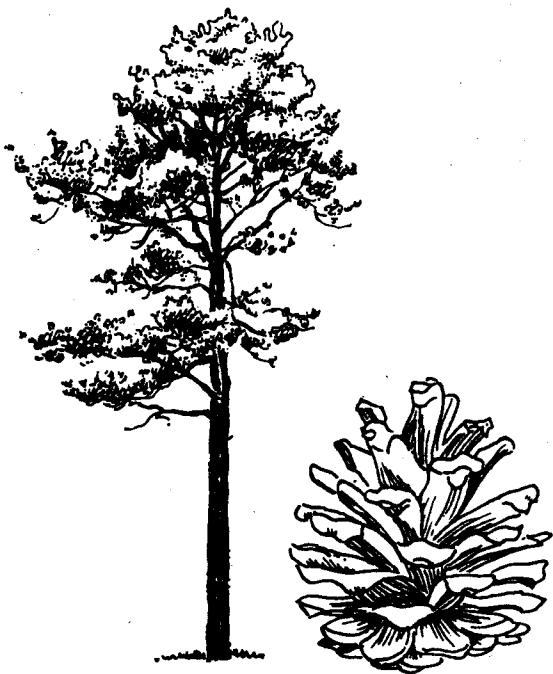
Квіти: стовпикові та пилакові, уложені в базькоподібну форму.

Овочі: насіння збирається в шишках, що дозрівають щодругої або щотретій осені по запиленні. Шишки звисають, та на 2-3-тій рік опадають. Шишки середньодовгі з грубими деревистими лусками.

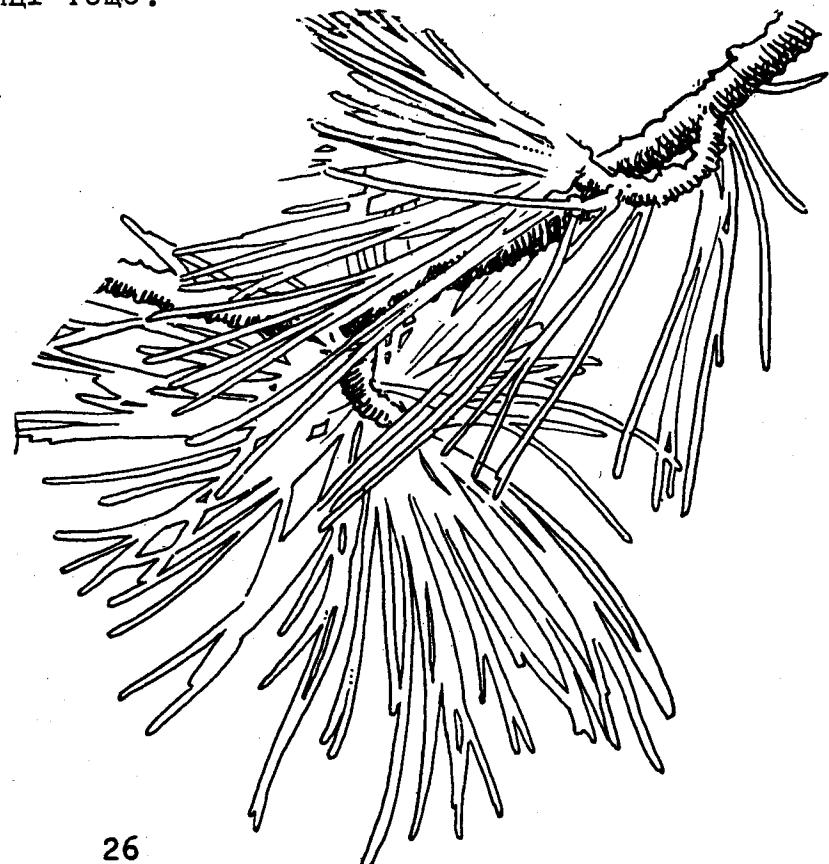
Ужиточність: деревина легка, живицьовата, м'яка, гнучка, легко колеться і пилиться, опірна на гниття. Всі згадані прикмети роблять сосну дуже корисним матеріалом в будівництві та теслярстві й столлярстві. Кращі породи вживають до виробу меблів, дверей, пивниць, брусів тощо. Придатні на телеграфічні стовпи, до виробу паперу, суднобудови, вагонобудови. Сосна має смолу, живицю, з якої знову можемо мати терпентину, каліфонію. На опал гірша, скоро горить і менше дає тепла. Із соснових шпильок виробляють олійок.

Народнє лікування: вершки гонів 4-5 см. крають та заливають спіртом, держать в теплі кілька тижнів. Цей настій вживається до натирання в ревматичних недугах, судорогах тощо.

Вивар із листків /з подвійною кількістю води, вареної у замкненій посудині/ подають до купелей в часі недуг: ревматичних, водянка, первоболях, безсонні. Теж п'ють цей вивар ложками в згаданих недугах. Відомі терпентинові інгаляції /вдихання/ в часі катарів дихальних шляхів, горбковиці тощо.

СОСНА

ПРИРОДА:

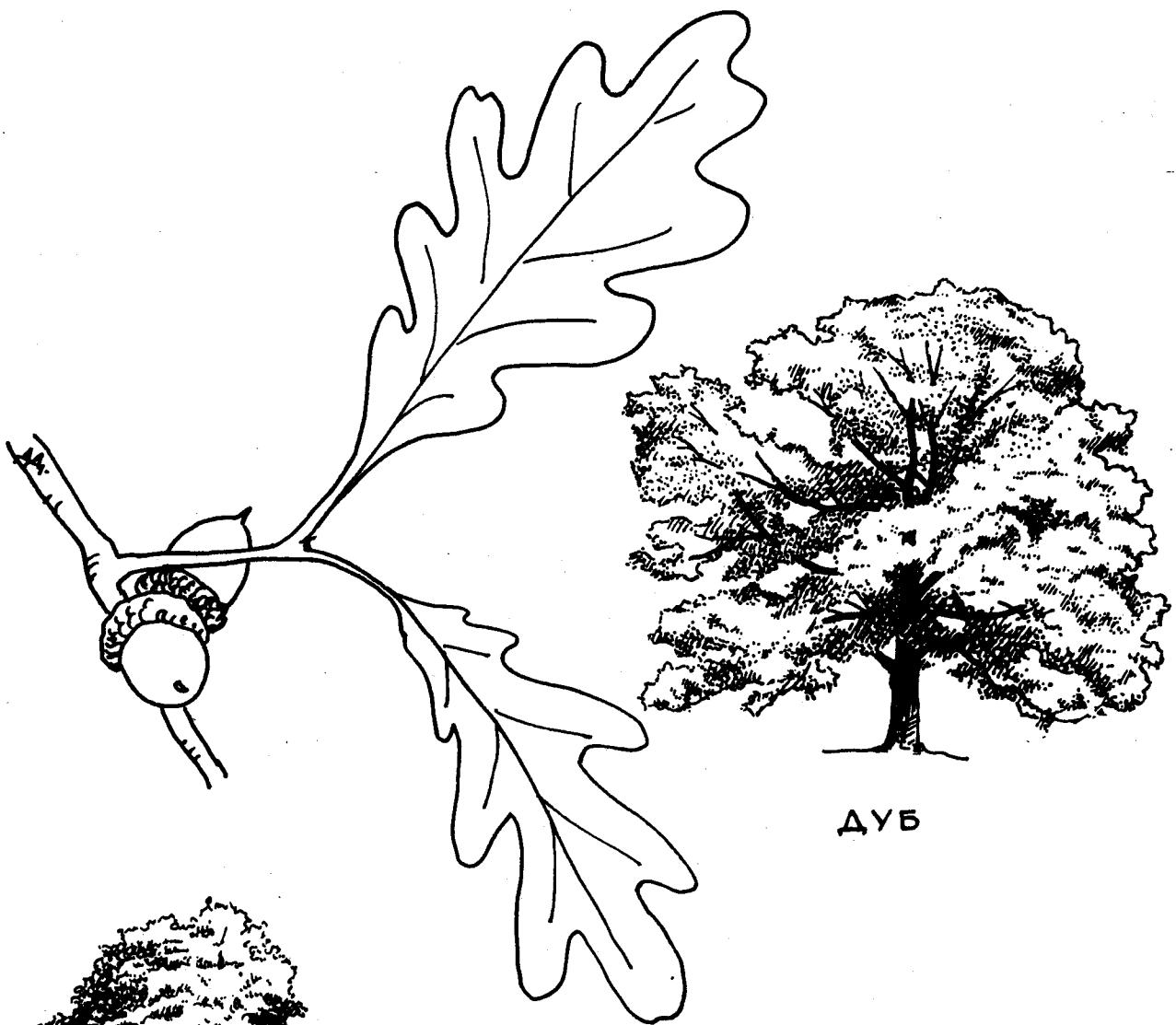
БЕРЕЗА

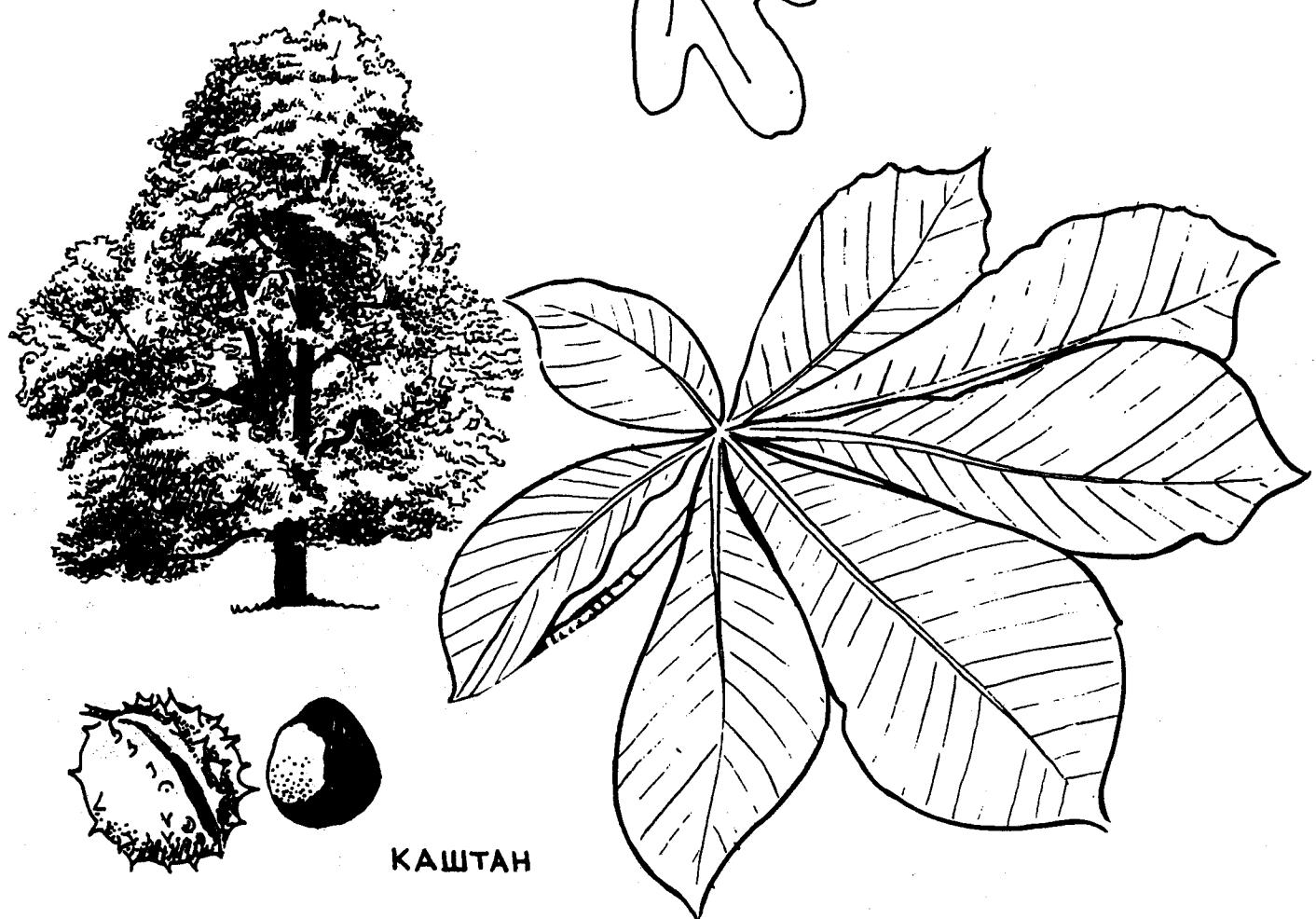
БЕРЕЗА

КЛЕН

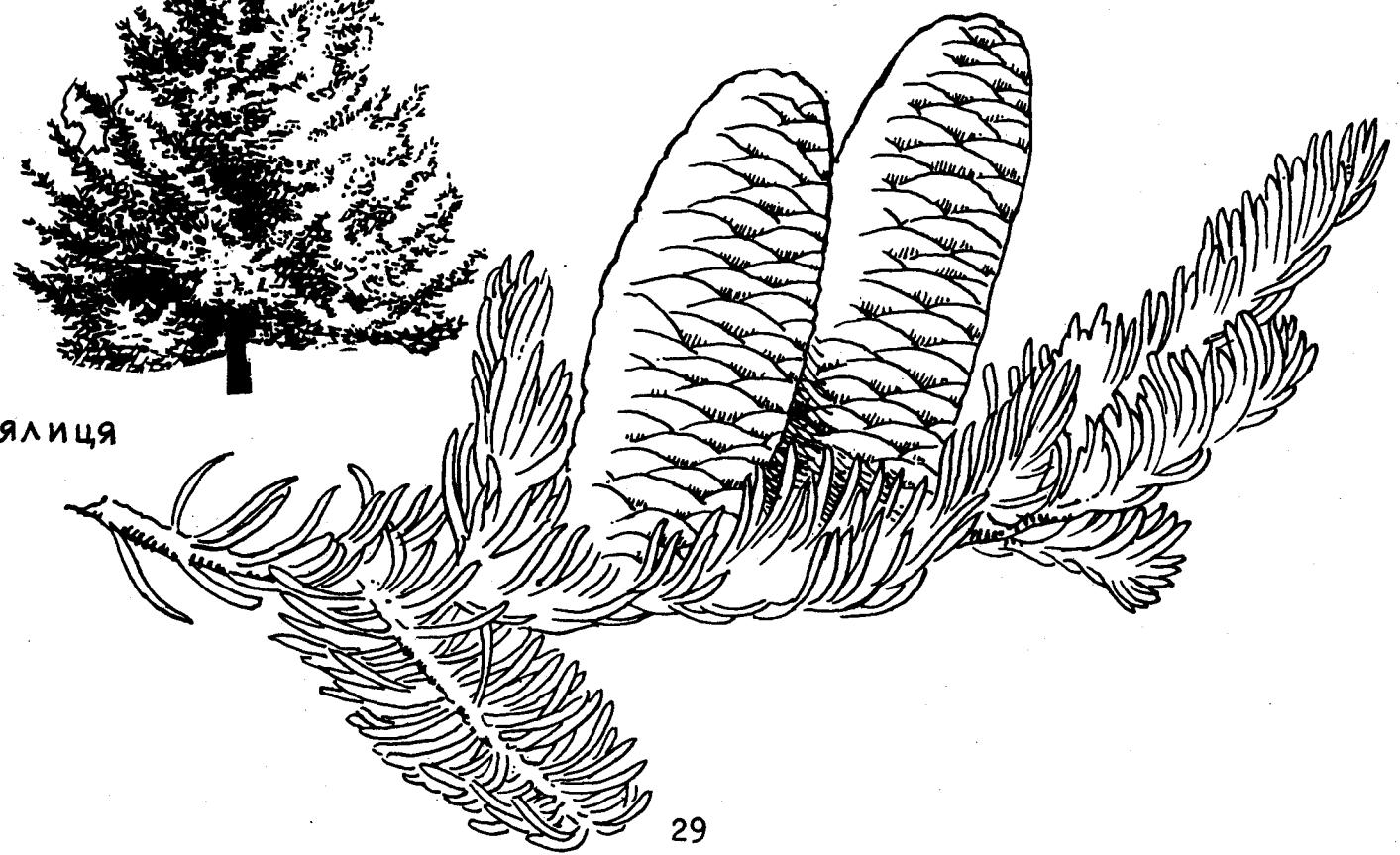
ДУБ

КАШТАН

СМЕРЕКА

ЯЛИЦЯ

ПРОГРАМА ТАБОРУ НОВАЧОК ЧАРІВНА СОПІЛКА

Подаємо матеріали які підготовила і провела
при допомозі Мавок-Шелестів ст. пл. Галя Бродович в Монреалі.

I. ЦІЛЬ ТАБОРУ - пізнати український фолклор і традиції,
розвудити фантазію, пізнати природу,
використати фолклор для релігійного та
національного виховання.

II. НАЗВА ТАБОРУ І НАЗВИ РОЇВ.

Назва табору: "Чарівна сопілка" /може бути "Лісова пісня"/,
тaborova відзнака: маленька сопілка із верби 2 інчі дзвга,
один бік стесаний, другий - рівний. З одного боку має 2-3
дірки, стесаний бук протяти, щоб перетягнути нитку.
Тому що русалки і мавка задавали людям загадки, тaborовою
піснею була - "А що росте без коріння?"

1. А що росте без коріння?
А що сходить без насіння?
А що грає, голос має?
А що плаче, сліз не має? | 2. Камінь росте без коріння.
Сонце сходить без насіння.
Сопілка грає, голос має.
Верба плаче, сліз не має. |
|--|---|

Назви роїв: відповідають одночасно назвам уміlostей.
Найстарші новачки - Русалки, середущи - Лісові Мавки,
наймолодші - Польові Русалки. Русалки відбувають свої сходини біля озера /річки/, Лісові Мавки мають свою криївку в лісі, а Польові Русалки сходяться біля великого пенька посеред поля.

III. РОЙОВІ ПІСНІ.

РУСАЛКИ

/мелодія: "Гей на Івана, гей на Купала"
"Готуйсь", вересень 1969 р./

Розлились річки, біжать потічки.
Гей, гей, гей!
Зійшлись русалки темної нічки,
Гей, гей, гей!

А в тих русалок коси зелені
Водні лелії та й на рамені,
Гей, гей, гей!

А ті русалки всі з України,
Всі з України, до річкисині.
Гей, гей, гей!

Річка плюскоче, на небізорі,
А нам русалка казку говорить,
гей, гей, гей!

ПІСНЯ ЛІСОВИХ МАВОК

/ на мелодію: "Ой, під гасм, гасм..."/

Ой, у лісі, лісі,
Лісі зелененьким
Там збирались ж wavі Мавки
У танок шви денькій.

Гуляли, гуляли,
Ягідки збиралі
І чарівні свої пісні
Гуртом заспівали.

Пісня в даль летіла,
Шумів ліс гілками
Мандрували ж wavі Мавки
Лісом і ярами.

А як потомились
В коло посидали
І у тіні високого
Дуба спочивали.

ПІСНЯ ПОЛЬОВИХ РУСАЛОК

/Це пісня Польових Квітів "Ми ніжні квіти..." ,
що поміщена у збірнику пісень ВОР-у/

ІУ. ЗАЙНЯТТЯ У ТАБОРИ: рамовий порядок таборового дня такий як
у звичайному новацькому таборі.

1. Ройові заняття - подані далі /У/.
2. Прикраси табору: сопілка з камінців біля щогли, під час майстрування новачки роблять різні декорації для своїх кімнат, криївок, перед будинком і на таборовій площі.
3. Загадки: кожна сестричка щоденно вивішує загадки для новачок і переводить точкування відгадок.
4. Підготовка до сценки: "Лісове свято" на ніч під Івана Купала.
5. Спів: таборові пісні /співають усі новачки і окремі рої/:
"у лісі літом я би жив" "Вже вечір тихенький прилинув"
"у лісі на полянці" "Чи знаєш ти?"
"у горах Карпатах" "Ой, зацвіла папороть"
"Ой, місяцю, місяченьку"
- /Всі пісні повинні бути на тему пов'язану з природою/.
6. Спорт, ігри, купіль.
7. Майстрування /на монреальському таборі майстрування відбувалося по роях і тому про нього мова у роєвих програмах. Тут подаємо додатково тільки дещо/. Можна робити різні іграшки та декорації з горішків, галузок, листків, робити альбоми із засушених рослин, розмальовувати мушельки, камінчики, роблення фігурок тварин із різних мушельок, картинки з мушельок абс камінців. Там, де є збіжжя можна робити різне з колосків пшениці. "Фільм" про мавок і русалок, знаходячи у річкових наносах шліфовані дерева. можна з них робити форми тварин та інших див природи. Також використовувати камінчики, галузки, робити на дерев'яній дощині декоративні прикраси із засушених квітів тощо.
8. Прогулянка - йдемо в ліс - по дорозі новачки стежать за квітами й деревами, стараються пізнавати їх називати по-українському.
9. Теренова гра - пов'язати її із Русалчиним Великоднем /четвер першого тижня, якщо табір припадає на початок липня/. Перед грою треба перевести коротку розповідь про Русалчин Великдень /дивись додаток/. Теренова гра: зорганізувати її на підставі гри, що є в "Готуйсь" ч.11/1954/с.13.

Подаємо зразки листів, що їх новачки знаходять під час терено-вої гри.

Лист від Мавки /у лісі/

"Ви є в лісовому князівстві. Ідіть спокійно і уважно. Не робіть шкоди, щоб лісові сили Вас полюбили. Уважайте на закони гри. Хто проти них провиниться, того лісові сили заворожать. Направо від вас є стежка в ліс. Ідіть за стрілками." - Лісова Мавка.

Лист від Лісовика /у лісі/

"Дороги Русалки, Мавки, і Польові русалки! Вітаю Вас з великим Вашим святом. За старим звичаєм, Ви собі нині поробите різні одяги з листків, гілок, квітів. По дорозі зважайте на стрілки, вони показують шлях, збирайте листя, квітки, гілки, щоб з них пізніше могли поробити одяги. Цього листа залишить там, де Ви його знайшли. Бажаю Вам присмкої забави".

З а г а д к и від Русалки/біля потічка/

1. На весну одягається,
А на зиму одіжки цурається. /Перево/

2. Я росту далеко в лісі, з мене робдять терпентину.
На Різдво я дітям радість, бо прикрашую хатину. /Ялинка/

3. І великі і малі,
Повдягалися в брилі,
І дощу ці одноніжки
Не бояться ані трішкі.
Ліс - улюблений їх край.
А як звуться - відгадай! /Риби/

4. Не дівчина, а одягає намисто. /Калина/

5. Що плаче без сліз? /Верба/

Лист від Водяника. "Поробіть собі одяги із речей, назби-
раних у лісі. Потрібні приладдя має
Сестричка Мавка". Ваш Водяник.

Лист від Польової Русалки: "Вертайтесь до табору у костю-
мах через мое князівство."
Ваша Польова Русалка.

10. В о г н и к и

Перший вогник: хрещення табору.

Підготовка: кожний рій сплітає вінок.

Відкриття - Новачкам кажемо сісти, заплющити очі, питасмо -
чи вони щось, може чують. Чути із-за кущів гру
на сопілці / награти на тасьмі із плити "Верховина"/.

Розповідь - "Чарівна сопілка" /дивись "Юнак" ч. 6/7, 1964/.

"Уявіть собі, що це не звичайна сопілка, а така чарі-
вна, як це описують в багатьох українських казках, легендах,
оповіданнях. Ці чарівні звуки понесуть Тебе далеко в країну
батьків Твоїх, - покажіть Тобі не лише гаї, ліси, ріки Укра-
їни, але також покажуть те, що звичайному оку не видко...
Давно, давно, ще за поганських часів наші предки вірили, що
Україна заселена різними дивними духами. Ці духи, то не
такі звичайні "страховища"/говест/, що про них мова в канад-
ських оповіданнях, але істоти подібні до людей, що жили в
тих часах. Наші предки дуже любили і поважали природу й
уявляли, що ті духи живуть в природі, дбають про природу,
або ж її нищать. Як поле гарно зацвіло, то вірили, що
Польова Русалка опікувалася полем. Як хтось утопився в ріці,
то казали, що Водяна Русалка його забрала до себе. Як хтось
уявляв собі, що у лісі чус гру сопілки, то вірив, що це
Мавки грають на чарівних сопілках. І такі вірування жили
тисячі років у повір'ях нашого народу. А пам'ять про них
збереглася до нині в оповіданнях, вірмах, піснях, у народ-
ній творчості.

На назву табору подають різні проекти, але зупиняються
на назві "Чарівна сопілка". Шукають захованої чарівної со-
пілки /із паперу/.

Хрещення табору - сопілку кидають у вогонь. Чути знов гру
на сопілці із кущів.

Вілгадування загадок - на гілках і в кущах заховані папірці
із загалками: "А що росте без коріння? А що біжить без пово-

да? А що цвіте та без цвіту?" Новачки мають відгадати. Тих, що не відгадають, Русалка, Мавка, і Польова Русалка забирають до себе. У міжчасі рої вибирають свої назви. Ті рої, що вже цю назву вибрали, кидають свої віночки у вогонь. Таборова пісня: "А що росте без коріння?" Інші пісні: "У лісі на полянці", "У лісі літом я би жив". Церемонія відкриття чергових вогників: Новачки стоять у колі. Князівна Русалка біжить довкруги і ловить одну новачку, бере її в коло і каже: "Загадаю тобі загадки. Як угадаєш, вільно будеш, не вгадаєш до себе візьм у". Тоді новачки співають таборову пісню, стоячи в колі. Закриття - таборова пісня.

РУСАЛЧИН ВЕЛИКДЕНЬ /повинен бути в четвер/

Підготовляють і проводять Русалки.

Підготовка: спекти паску. Русалки виготовили запрошення у формі паски. Кожний гість мусів принести писанку /розмальовані паперові писанки, що їх виготовили на заняттях майстрування/.

Проведення: Вступ мають тільки ті, які мають писанку. Відкриття - пісня Русалки, розпалення ватри. Розповідь про Русалчин Великден /дивись додаток/. Під час розповіді виведено гагілки "Холить жучок" і "Ой, зашвили фіялочки". Вірш О.Олеся: "Минуле України в піснях". Загадки /великодні та природничі теми - дивись додаток/. Роздача пасок.

МАВЧИН ВЕЛИКДЕНЬ /Лень Івана Купала/

Програма:

Привітання - Лісова Мавка приводі кожному гостеві чіпас китицю листків на ліве рам'я.

Казка про Івана Купала. Казка була написана на папері, скручена й перев'язана стрічкою. Новачки знайшли її в кущах.

Гра: "Хто назве найбільше дерев і квітів /одна починає, друга повторює й додає/.

Хоровід: "Гей на Івана, гей на Купала".

Гра: "Назви квітку на букву - /дерево, овочі тощо/.

ВОГНИК ПОЛЬОВИХ РУСАЛОК

Програма:

Вступ - в'язання квітів /буket/.

Одна новачка-князівна польових русалок /увишиваний блюзці, у вінку/, решта - це польові квіти /ромашки, мак, волошки, на головах мають шапочки - квіти з картону/. Дві русалки збирають в'язані від гостей, а князівна кожному скаже вішування про їх майбутню долю. Вогник запалить запрошені сестричками. Польові Русалки виконують хоровід на мелодію пісні польових квітів.

Інсценізація казки /казка Л.Глібова "Квіткове весілля" чи інша про квіти. У крайньому випадку може бути "Червона шапочка"/.

Гра - розповідь про квіти. Кожний раз, коли новачки почують назву квітки, плещуть руками.

Весела, свободна частина вогника.

НІЧ ПІД ІВАНА КУПАЛА

Програма:

Оповідання про повір'я у зв'язку з Купалом: Купальські пісні.

Сценка "Лісове свято". Палення Марени й Купала. Пускання вінків на воду. Сценка: /дивись додаток/ "Лісове Свято" - В.Королів-Старий, вид. "Світ Литини", Львів, 1924р.

ОПОВІДАННЯ НА ВОГНИКИ З ФОЛКЛЬОРНИМИ ТЕМАМИ

- 1."Чарівна сопілка" із книжки "Казки" В.Литвиненко, Литвида 1957 /замість діда повинен тут бути Лісовик/.
- 2."Водяники" О.Олесь, "Веселка" ч.5-6, 8,9,10,1966
3. Як постала "Лісова пісня" у книжці "Вітер з України" Л.Храпливої, оповідання п.н. "Весною на Волині" і "Гомін вод весняних" із "Меч і книга" В.Барагури.
4. "Леся в лісі" - вірш /дивись додаток/.
5. "Лісова пісня" - коротко розповісти зміст. Треба оповідати поетично, гарно, щоб розповіль не була суха. Треба ілюструвати цитатами. /Примітка авторки: Новачки були запрошені на хрестини табору юначок. Вони принесли їм "перекладаний торт" на паперових тарілках із болота. Перекладаний був листками, камінцями, шишками, прикрашений шишками, папороттю, ромашками, блискоткою і свічкою. Юначки мали відгадати, що було в тортику. Тому, що всього не відгадали, то новачки їх залоскотали.

У. ДОДАТКОВІ МАТЕРІЯЛИ.

ЛЕСЯ В ЛІСІ /вірш Лесі Храпливої/

Бігла лівчинка білява
Крізь поліський, темний ліс.
Понад гілля кучеряве
Вітер дивну пісню ніс.

Розцвітали глід і м'ята,
Водяник сидів в ріці,
Над багнами потерчата
Запалили каганці.

"Той, що греблі рве" - бурливо
Сонце, озеро будив,
Чортік кудь в болоту живо
Різні псоти заводив.

Воркотів щось на поляні
Дід старенький-лісовик,
Перелесник полум'яний
Десь майнув і знову зник!

Вийшла Мавка зеленава
Із похилої верби,
Попестила квіти-трави,
Заспівала без журби.

Не злякалася білява
Леся-дівчинка цих див,
Ліс поліський-кучерявий
Дивні мрії розбудив...

І коли велика стала,
І пішла в широкий світ
"Пісню лісову" писала
Україні свій привіт.

- Хто ж ця дівчина білява?
Запитає хтось із вас...
- Про її велику славу
Чули певно ви не раз!

Леся Українка звалась,
Добре це запам'ятай,
Що палкі вірші писала,
Що любила Рідний Край.

КВІТ ПАПОРОТИ

Говорять старі люди, що в ніч під святого Івана розцвітає в глибокому, густому лісі дивним квітом папороть. Кому вдастся найти цей квіт, тому сповниться всі його бажання. А квітку цю видно здалека, бо вона світить у темряві, мов ясна зірка.

І ось одного разу пішла в ліс шукати цю квітку дівчинка Соня. Вона йшла, та думала: Ох якби я найшла цю квітку! Я бажала б лише одного: щоб цій Орисі, що посварилася зі мною сьогодні в школі, сталося щось дуже зло. Найкраще, щоб вона забула дома книжку, коли пані вчителька переглядатиме, чи всі мають книжки.

Так думала і йшла все глибше і глибше в ліс. Ливиться, а здалека світить зіркою квіт папороті. Вже дійшла до нього, вже хотіла зірвати, аж квіт нараз погас та немов сковався кудись у гущавину. З нічим пішла Соня домів.

І йшла шукати квіт папороті ще і друга дівчинка, Христя. Вона йшла та думала: Ох якби я найшла цю квітку! Я знала б чого мені бажати. Я хотіла б мати багато дорогих і гарних суконок, та багато гарних ляльок. Я нікому би не дала їх, все заховала б для себе. Я оглядала б щодня нову суконку, та бавилася б що-дня новою лялькою. Още було б гарно!

Так думала та йшла все глибше в ліс. Вже й побачила здалека квітку папороті, що світила мов ясна зірка. Вже хотіла сягнути по неї рукою. Та чомусь квітка померклі і зникла в гущавині. З нічим мусіла Христя повернутися домів.

І йшла по квіт папороті ще одна дівчинка Ліда. Вона йшла у ліс та думала: Якби ж та мені найти цю квітку! Я вже знала б чого мені бажати! Щоб мені ніхто ніколи не казав ходити в школу, ні читати, ні писати, ні вчитися. Я тоді весь день співала б та танцювала! Так думала та йшла щораз глибше в ліс. Вже й побачила здалека мерехтливий квіт папороті. Та коли підійшла ближче, квіт чомусь померк та сковався у гущавині. Так із нічим повернулася Ліда із лісу домів.

І йшла по квіт папороті ще і бідна сирітка Галя. Вона йшла темним лісом та думала: Якби так мені найти цей квіт папороті! Я вже знаю, чого мені бажати! Отой кривенький песик, що завжди щильгукає перед моїм вікном - нехай би Йому ніжка загоїлася. Щоб він міг собі бігати! А стареньку бабуню Горпину завжди так болить у боці - нехай би вона якнайшвидше подужала! А ще той пастушок Михасик - він так дуже хотів би ходити в школу! Він сам, що знайде кусок паперу то проробує писати! Якби ж так він міг піти вчитися, бо Йому померли батьки вже давно, нема кому його туди післати.

Так думала та навіть і не стямилася, як зайшла у густий ліс та побачила здалека ясну квітку папороті. Підійшла, а квітка немов ще ясніша стала. Зірвала її сирітка Галя та понесла зі собою в село.

Другого ранку глядить вона крізь вікно, а по вулиці біжить песик та так весело хвостиком розмахує: ніжка вже зовсім загоїлася. Кинула Галя песикові кусок хліба, а сама пішла відвідати бабусю Горпину. Приходить, а бабуся весела біля печі порається. І не видно, що хвора була!

Повертається Галя домів від бабусі, а тут напроти же Михась свої гуси та ще підспівує. Знаєш - каже - Галю, ті пани, що приїхали до моїх господарів на літо, обіцяли, що візьмуть мене осінню зі собою до міста у школу.

І так квіт папороті здійснив усі мрії сирітки Галі.
А знаєте чому?

/ За "Пломичком" /

ВІРУВАННЯ

Сотні років перед християнством в Україні наші предки, як багато інших народів, вірили у різні таємничі сили природи, яким надавали людські прикмети. Вони вірили, що українська земля заселена різними дивними істотами: і лісі жили мавки, лісовики, лісові чорти, у водах - русалки й водяники, у полях жили польові русалки. Буйна уявя народу витворила різні повір'я про цих істот. Одні з них добре помагають людям, інші - лихі й лиш шкодять.

Весною, як тільки вкрилися травою луги, розпустилися верби, й зазеленіли поля, тоді "зводи на берег виходили русалки". За народньою уявою русалки - це дівчата або молодиці, які під час купання втопилися. Пізніше теж уважали, що померлі нехрещені діти ствоять мавками або русалками. Народ уязяв, що вони дівчата надприродної краси з білим кольором скіри, синіми очима, з довгою зеленою косою, одягнені у білий, прозорий одяг. На голові кожної русалки вінок з осоки, а в старшої князівни вінок із водяних лілій. Русалки проводили веселе й без журне життя на іграх й піснях. Вони жили на дні рік й озер у казковій палаті, що чудом збудована з прозорого кришталю. Місяць і зорі викликали русалок із води. З тихим плескотом хвиль, розгортаючи своїми блідими руками латаття, русалки виходили на берег. Сідали й розчісували своє довге волосся, або бралися за руки і виводили дивовижні, з таємничим шепотом, хороведи.. Іноді русалки вилазили на дерева й гойдалися на гіллі, співаючи пісень.

Народ вірив, що русалки таки жили, і що часами могли перетворитися в дрібні тварини: білки, жаби, золоті рибки, миші, ящірки тощо. Русалки заманювали хлопців і дівчат різними способами. Хлопців приманювали здебільша своєю красою. Русалчині пісні небезпечні: хто почусе їх, зачарований підходить близько до русалок., а вони тоді можуть взяти у своє коло залоскотати і затягнути в річку. Іншим можуть з'явитися білкою чи зайцем. Тварина вабить хлопця чи дівчину, хочут зловити, біжать за нею, аж поки не опиняться у воді. Третім, загадувати можуть загадки, і коли хтось не відгадає їх, тоді залоскочуть його. Образ того, як русалка ловила малу дівчинку. віддзеркальний у цій пісні:

...Ой біжить, біжить дівонька,
А за нею та русалонька.
Ти послухай мене, красна панночко.
Загадаю тобі три загадоньки,
Як угадаеш, до батька пушу.
Не угадаеш, до себе візьму.
Ой, що росте без коріння,

А що біжить без повода.
А що росте без цвіту?
Камінь росте без коріння,
Вода біжить без повода,
Папороть росте да без квіту.
Панночка загадочок не вгадала,
Русалочка панночку залоскотала..

РУСАЛКИ І МАВКИ

За віруванням народу є три види русалок: гольові, водяні, та лісові. Головна різниця полягає в тому, де який вид пereбуває. Польові русалки жили в полі, і там виводили свої хороводи й пісні. Люди старалися мати з ними добре взаємини, бо русалки опікувалися полями.

У "Лісовій пісні" Леся Українка подає образ русалки, "яка вважає, що жито і пшениця з квітами, то її коси, її краса... Вижнуть хліб на полі й یусалка мусить заснути до наступного літа."

Серед чарівного таємничого лісу жили лісові мавки. Мавки відрізнялися від русалок польових тим, що у других /русалок/ ззаду на плечах усе відкрито, видно всю нутробу. Мавки були дуже вродливі, мали довге розпущене волосся з вікном на голові, довгий, прикрашений вишивкою одяг. Мавки дуже веселі, швидкі, мають гарненький, тоненький голосочок. Живуть громадами, невпинно бігають по горах та лісах, бояться лісовика. На Гуцульщині їх називають "нявки". У "Тіні забутих предків" М. Коцюбинський пише: "по безводних далеких недеях нявки розводять свої безконечні танки". Мавки, як і русалки, можуть жити деякий час із людьми, вони люблять красу, волю, а понад усе, природу.

Вірування в існування русалок. це є загальне вірування всіх європейських народів. З давен-давен були відомі русалки в різних народів, тільки під різними іменами, видами й повір'ями. Англійські "мермейдс" в долішній частині тіла як риби, у німців русалки - це водяні німфи.

РУСАЛЧИН ТИЖДЕНЬ

Русалчин тиждень – тиждень Зелених Свят, починається із Зеленої Суботи. Цей тиждень пов'язаний із віруванням у русалок та мавок, які цього тижня ходять у полі, понад ставами та ріками. Тому в Русальному тижні не можна ходити понад ставами, ріками в полі молодим хлопцям та дівчатам в одиночку, бо польові русалки залоскочуть, а водяні русалки та мавки потоплять. За віруванням наших предків, під час Русального тижня русалки дивилися, чи шанують люди їхню пам'ять. Щоб їх уздобрити в цей тиждень, молодиці збиралися масово, святочно одягнені йшли до лісу, на поле чи на роздоріжжя, розкладали їжу, закликали русалок істи й пити з ними та охороняти їх ниву. Теж співали русальних пісень.

В Зелений Четвер під час Русального Тижня русалки й мавки проводили свій Великдень. Люди вірили, що у цей день мавки і русалки водили хороводи у житі, співали, ловили до себе хлопців та дівчат. Пили вони пахощі квітів, іли мел з квітів, досою вмивалися. Але у цей день їм можна було їсти ті страви, які вони до того часу як русалками стали... Ось чому на нивах розкладали молодиці їжу й пиво у Зелений Четвер.

Люди шанували цей день – нічого не робили, пекли в цей день паски, фарбували крашанки, "у гульбищі" проводили день: переодягалися, маскувалися. грали на сопілках та бубнах, бавилися в ігри. Хлопці та дівчата не брали участі в іграх ані у ритуалах. Дівчата носили при собі любисток, а хлопці полин, бо цього зілля боялися русалки.

У перший понеділок після Русального тижня відбувалися проводи русалок з поля до лісу. Усі жінки вбиралися у трави, квіти та гілки дерев. Такий великий карнавал поволі сунув через усе село до лісу. Могутні співи неслися в повітрі:

Проведу русалочок до бору,
Сама вернуся лодому...
Проводили русалочок, проводили,

Щоб вони до нас не ходили,
Да нашого житечка не ломили,
Да наших дівочок не ловили.

Люди вірили, що через тиждень русалки відлітають на небо й тоді стають безпечними для хлопців і дівчат.

Бібліографія:

Остап Воропай, "Звичаї нашого народу", т.2
Степан Колимник, "Український рік у народніх звичаях", т.4

В.Королів-Старий

ЛІСОВЕ СВЯТО /сценка/

Лійові особи:	Галля	Лісовик
	Даня	Водяник
	Дрімовиця	Русалки
	Духи/Св.Іванські вогники/	Тато
		Мама
	Мавки	

Перша дія

/Галля й Даня блукають./

Галля: Даню, я боюся.

Даня: Нетреба, Галочко. Може знайдемо шлях.

Галля: Вже зовсім темно. Я нічого не бачу... Куди ж це ми зайдли? /показує на річку/ Ведмідь на нас вискочить. Водяник до себе забере!

Даня: Не говори так! Водяник... він добрий. Вернімося може в ліс.

Галля: Ні, ні, там лісовик, мавки... я боюся/хлипас/.

Даня: Ну не плач. Мавки ніколи не займають малих дітей. Ми ж тільки зблудили... Ану ходім так понад берегом.

Галля: Мене ніжка болить. Я вже далі не можу.

Даня: То посидаймо тут, трохи відпочинемо./сидять/

Друга дія

/Дрімовиця показується за кущем. Дрімовиця ціла у сірім, в руках має сірий шаль/

Галля: Ти чула? Щось неначе шелестить!

Даня: Ні, то вітер в лісі, або може хвиля в річці.

Дрімовиця простягає руки над дітьми/

Широко стелиться ланами тепла нічка... Сходить тихий сон над вами, затуляє вічка.

Даня: Ти нічого не чуєш Галочко?

Галля: Ні, а що?.. Мені так хочеться спати!

Дрімовиця: Спіть спокійно ви маленькі, заколише вас гарненько Дрімовиця.

/Діти засипляють. Дрімовиця накриває їх шалем, а сама сідає коло них/.

Третя дія

/Духи вибігають з ліхтарками/

1 Духа: Ой, Духу! Духу! Духу! Потягніть ви в себе духу!

/Всі духи нюхають повітря/

2 Духа: Тут напевно близько люди! Що ж це з нашим святом буде?

3 Духа: Тут десь люди лягли спати... Якже свято ~~жам~~ справляти?
/підбігають до пnia/

Всі: Нас післали мавки розпалити вогники, цю ніч свято літне буде, не повинні тут бути люди.

Дрімовиця: То й робіть ви своє діло. Розсвітіть, щоб скрізь горіло. Я ж сама дітей догляну. Будуть спати аж до рана.

/Духи дотикають все довкруги ліхтарками, щоб засвітити./

Четверта дія

Мавка: Чи все приправлено до свята? А де ж вогні на бережках?
/Виходить лісовик з мавками/

Лісовик: Треба всюди подивитись! Може хтось в кущах сидить?

/нухає повітря/ Що то в тебе Дрімовицє?

Дрімовиця: Дуже прому не гнівиться... Тут дітки... В лісі зблудились. Тепер сплять бо потомились.

Лісовик: А! То це ж оті дітки, що в день збирали ягідки. Ці не будуть заважати, свято нам своє спровалити.

П'ята дія

/Виходить Водяник і Русалки/

Лісовик: От іде вже князь води, сходьте ближче всі сюди.

Водяник: З святом великим вітаю /сідають/. Тисячі років уночі на Купала родам великим ми свято спровалити.

А де ж музики? В танок дітки! Почекайте мавки/

/Танець або хороводи мавок. Мавки сідають, плетуть вінки і кидають на ріку/.

Лісовик: Ех! Дівчатка чарівні! От шкода, що я старію! Гей музики, вдарте добре! Підуть в танець з викрутасом Лісовик з Водяником! /аркан або гопак/

Водяник: Ой більше не можу!

Лісовик: Вже не встану тиждень з ліжка! /сідають/
/танці і хороводи русалок і духів/

Водяник: /підводиться/ Ну, родино наша славна, ніч свята наприкінці. Час бо нам уже до хати.

Русалки: /до мавок/ На добранич сестри милі! А як зайде місяць білій, Ви приходьте, будем гратись! В сяйві місячним купатись!

Духа: Тай мені на думку впало, щоб на згадку про Купала отсим дітонькам маленьким положити щось у кошик.

Всі: Так, так, щось на згадку!

Дрімовиця: /до Водяника/ Шо даруеш любий батьку?

Водяник: Я... Перо, щоб ним писати.

Лісовик: Я ліхтарик! З ним читати!

Русалки: Мушлі хай на каламарчик!

Мавка: Із кори дамо медальчик!

Дрімовиця: А я їм дам чудові сни по втомі, як заснуть вони.
/зліїмає шаль з них/

Духи: Ми з сувану ясні квітку подаруєм милим діткам.
Хто її з собою має, вірно той свій край кухас.
/Всі відходять/

Шоста дія

Тато, мама: Галю! Даню!

Тато: /підходить до пенька/ о! Що за чудо! то ж говорять цвіти.
Сьогодні ж ніч на Івана Купала! Там напевно скарб!

Мати: А! так, скарб, якого ми шукаємо!.. То ж наші діти /діти будяться і кидаються до батьків/.

Мама: Ви голодні? Померзли?

Галля: Ні, ні. Нам було дуже тепло. Це моя квітка!

Тато: Це не квітка чарівна. То папороть росте.

Даня: Е ні, то квітка Світан-зілля. То нам дали духи.

Тато: Шо ти говориш доню?

Даня: Нас доглядала Дрімовиця, а тут спровалити свято Лісовик, Водяник, духи, русалки, мавки.

Тато: Та ви хворі. Ходімо додому.

Галля: Ні, не хворі, все правда... Лівітесь, які ми маємо дарунки./Показують. Всі оглядають/.

Тато: Не дурно ж кажуть старі люди, що в ніч на Івана Купала в лісі творяться різні чари... Тільки мало хто їх бачить.
Щасливі ви, діти. /Всі виходять/.

ОБРЯД ОБЖИНОК

/При запаленні ватри, пісня на мелодію "Казала мені мати"/

Світи місяцю ясний, вінець несемо красний,
Як місяць ясний світить, віночок наш із жита.

Як ясній зірниці, віночок наш з пшениці,
Вплетуть барвисті квіти в віночок добре діти.

/біля огнища лежить готовий вінок із збіжжя та
китиця квітів/

Сестричка: А знаєте чому ми плетемо вінок? Так, бо це знак
свята обжинок. В Україні теж його плели, коли
покінчилися жнива. Дякували Богу, що праця завер-
шена, плели вінки та несли їх зі співом господареві
поля. А чому так святкували? Бо збіжжя - найбільше
багацтво України від найдавніших часів. А наше
збіжжя - найкраще у цілому світі. Праця ж на полі
важка, то ж коли вона щасливо покінчилася, всі
дуже раділи./Хоровід "женці" та вірш із "Готуйсь"
за червень 1953 "Жнива"/.

Вінок вже бачимо готовий. А тепер кожний рій прикрасить його
квіками. Нехай кожна роса по черзі скаже, скільки то
добрих діл має рій ії протягом останнього тижня? /Коли
табір маленький, тоді може кожна новачка індивідуально казати,
що доброго вона сьогодня зробила. Тоді відконої новачки
вплітають лиш одну квітку./

Новачки виступають по черзі та сестричка вплітає за діла
кожного роя одну китичку квітів.

А тепер занесемо наш вінок господареві по звичаю.
Але хто ж господар українських піль? Так Україна. Та як ій
занести? Хто знає? /З поміж відповідей вибрати: кинути на
річку, нехай пливе в океан, через Чорне Море та Дніпро./

А хто нестиме його? Та, що найкраще навчилася "Побажання".

Командантка проголошує, хто буде нести вінок

Всі уставляються за нею, та йдуть над річку, співаючи.

Помолимося Богу, на добрую дорогу,
Щоб ми не заблудили, квіточок не згубили.

Ой хвала Богу, хвала, стерня на полі стала,
Як в небесах зірниці, так на полях копиці.

/"Казала мені мати"/

Приходять над річку /вибрати місце, де вода пливе швидко./
Новачки говорять:

Там далеко, в Україні
Гріз сонце, небо синє,
Закосичені в квітки
Золотисті колоски.

Йдуть женці в гарячу днину,
Зі серпами на долину,
У покосах вже квітки,
Впали повні колоски.

Копи стали на долині,
Мов зірки на небі синім,
Заплітаються в вінки
Із квітками колоски.

Спати йде гаряча дніна,
Піснею бринить долина.
Вже колосся у снопах
І дівчата у вінках.

ПРОГУЛЯНКА В ЛІС

/Це лиш накреслені думки, що можна цікавого показати новачкам у лісі. Справа сестрички ці думки устилізувати та поширити. Потрібно побільшаючого скла./

Найважніші два роди дерев - шпилькові та листкові. Шпилькові здебільша не тратять шпильок на зиму. Зауважити, яке багацтво форм листків, як гарно уложені шпильки сосон. Шпильки роблять це саме. що листки: Припомочі зеленцю творять собі поживу із повітря. Листок має жилки./Їх найкраще видно на сухих листках/ що ними вода та солі йдуть із землі, від кореня аж до листків.

На зрубаному пні показати слої, що іх є стільки, скільки літ мало дерево. Можна теж по них пізнати, коли буде посуха літом, коли дощі. На листках є згрубіння, що постали через затруїння мухами, що там складали свої яєчка. Інші знов мухи складають свої яєчка під корою, а з них виколюються личинки, що іх з'їдає дятель. Гриб /це лише овоч/ показати, як сиплеється пилок з-під шапочки! /а правдива рослина це тоненькі ниточки під землею/. Гриби є юстивні і отруйні, треба дуже добре розумітися на них, щоб не помішати. Можи треба оглядати через люпу. Які вони гарні! Не мають листків тільки маленькі виростки, але мають зелень. Збирають під собою воду, не дають землі вис хати. Розказати про мох-торфовик. П'яличі та хвощі сьогодні дуже маленькі, але колись це були величезні дерева й творили ціли ліси, коли ще на землі було дуже гаряче.

Ці ліси росли на багнах і поволі в них западалися. З них повстав вуголь, а в ньому ще не раз знаходять відбитки цих рослин. - Може побачимо на дереві гніздечко пташок?

Як з ними поводитися, особливо, коли у гнізді є писклята? З чого воно зроблене? Хто навчив пташок вити гнізда? Коли стрінено вивірку, зайця, бурундук /чипманк/, що зробимо? Гусеничка тим різиться від хробака, що має лапки і "усики". Хробак все лишиться хробаком, а гусеничка зміниться в лялечку і так перезимує, а весною буде з неї метелик або мушка.

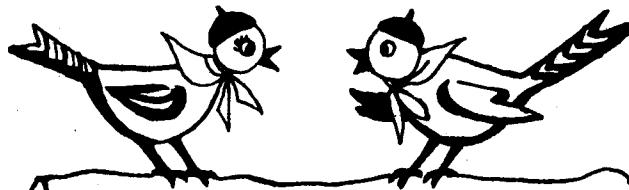
Корисний метелик - шовковик.

Мурашки працюють спільно і в цьому можуть повчити і людей. У воді теж є рослини. Які? А як живуть бобри? і.т.д.

ПРОГУЛЯНКА ч.2

Знайти гарне місце біля річки, а ще краще там, де є джерело потічка, щоб новачки могли бачити, як річка починається. Забезпечившись гумовими чобіттями, діти можуть бродити водою, щоб приглянутися водним рослинам, ловити малі водяні тварини нейлоновою сіткою. Її можна зробити з квадратика нейлонової сітки, прив'язаного шнурочком до патичка.

Треба уважати, щоб новачки не нищили природи, і щоб пустили всіх тваринок знов на волю.

I Г Р И

РУБАЧ В ЛІСІ

Потрібний "щур"-мішок, наповнений піском на шнурку що тут служить "сокирою". Новачки вибирають собі назви дерев, стоять широко розставлені в лісі. Рубач підходить: Здорове було, деревце! А як тебе звати? Дерево: "Я.../називає себе/. Рубач: "То я буду тебе рубати". Дерево: "Рубай, коли твоя сила." Рубач крутить 5 разів сокирою при землі, дерево підскакує, щоб його не зачіпив шнурок. Коли до 5 разів не зрубає, дерево виграло. Коли зрубає, йде до "тартаку", а інших знову пробує рубати. Дерево, що залишилось, стає рубачем.

ЛОВКРУГИ ДЕРЕВА

Новачки стаються обійти підскоками на одній нозі якнайвидше довкола дерева, але не можна його доторкнутися, а скакати треба при пні. Можуть змагатися одночасно дві новачки, а потім першуни між собою, аж поки не залишиться тільки одна.

ПО ГРИБИ /для молодших новачок/

Ця гра може бути теренівка. Сестричка /розповідає/: У лісі ростуть різні гриби. Під демо і ми збирати гриби в ліс. Але треба добре уважати: є гриби правдиві або щирі. це добре, смачні або поживні гриби. Але на перший погляд дуже подібні до них є отруйні гриби, і треба дуже уважати, щоб не замішати отруйного гриба зі справжнім. Навіть один отруйний поміж багатьма добрими може пошкодіти. Йдемо збирати гриби, а потім в таборі порішимо, котрий гриб правдивий, котрий отруйний.

/"Гриби" - це шапочки з паперу червоного чи коричневого на ніжках з паперу /докладно звиненого/, на них є написи: "Новачка любить робити добре діла.", "Коли іншим поможеш, буде і тобі радісно" /на добрих грибах/. "Забудь свою мову!", "Не слухай старших!" /на отруйних грибах/. Можна новачок поділити на дві групи, а потім порахувати, скільки грибів знайшла кожна група. У таборі їх треба поділити на "ширі" і "трійливі" гриби.

СВІЧКА

Грачі стають у колесі на площі. Вибраний жеребом стає посередині, викликає чиєсь ім'я і кидає до того м'ячем, / підкидати високо, щоб м'яч не впав поза коло/. Якщо м'яч впаде поза коло, то мет треба повторити. Коли ж названий грач піймає м'яч відповідно до умови - обома руками чи тільки однією, - то кидає сам, коли ж ні, то всі учасники розбігаються, а коли метач ухопить м'яч в руки, то відповідно до умови, або зараз же кидає за одним із утікачів, або каже наперед "стій"! і старається влучити у стоячого. Поцілений старається зараз поцілити даліше когонебудь. Так продовжується гра, доки хтось не промахнеться. Тоді всі вертаються до попереднього кола і останній робить дальшу "свічку", /тобто мет м'ячем прямо до гори/.

У в а г а: до цієї забави можна також уживати м'яча для відбиванки, який підкидати можна обіруч. Грачів можна назвати іменами міст, рік, гір тощо.

У 55 - РІЧЧЯ УПН

Ч. II : НА МІСЦЯХ ПОСЕЛЕННЯ

II. Великобританія /1949 - 1979/

Початки Пласту вкл. УПН

Прибулі до Англії пластуни вже в 1949 р. зачали спонтанно організувати перші новацькі рої в переходових таборах, а відтак у родинному таборі Коршамі. Офіційно започатковано діяльність УПН по приїзді пл.сен. Цьоли Паліїв, яка була уповноважена керівниця Пласту від ГПС на Англію. Створена ініціативна група заснувала 14. I. 1950 р. Пласт-К.В.О.М.^{1/} на установчих зборах у Брадфорді, на яких назначено реф. новачок - ст.пл. Богданіу Золотницьку та реф. новаків - ст.пл. Василя Клима. На згаданих зборах була присутня група новаків із Коршаму з бр. Р. Гринашем. В 1950 р. відбулося свято Миколая в Брадфорді, а весною 1951 р. Свято Весни і Св. Ерія із участю новацтва. У тому часі було зареєстрованих 23 новаки і 22 новачки.

В лютому 1950 р. почала виходити "Новацька Вісточка" - журнал для новацтва під наглядом пл.сен. Ц. Паліїв, редакцію якого творили: В.Радь, В.Клим, П.Головей, М.Бучок. Журнал мав за завдання бути лучником поміж новаками, що були розкинені по великому просторі й не могли відвувати сходини регулярно. У ньому були подані новини з новацького життя по окремих осередках, розповідний матеріал, загадки, вірші та матеріали до проб. У 1950 р. з'явилось 10 чисел "Новацької Вісточки". У 1950 р. відбувся перший пластовий табір на оселі СУБ "Зелений Клин" у часі 29.УІІ. - 18.УІІІ., в якого склад входив новацький підтабір /2 рої новаків і 1 рій новачок/. Команданткою табору була пл.сен. Ц. Паліїв, а сестр. Б.Золотницька та д. Вітошинська та братчики В.Клим і Р. Гринаш.

У 1951 р. зайшли зміни в поселенні родин, переїзди дітей, у висліді чого зорганізовано нові осередки, а деякі давніші заперестали діяти. У тих осередках /Брадфорд, Лондон, Коршам, Манчестер, Дербі/ уже можна було вести працю з новацтвом більше правильно, хоч повних роїв ^{були} майже не було, а деякі різновікові.

1/ Назва К.В.О.М. - Клуб Виховних Осельї Мандрівок - була додана до назви "Пласт" в Англії у повязанні з історією Пласту в Галичині.

Зайшла потреба приготувати виховників до праці на таборах і по осередках. Це й було метою першого вишкільного курсу для виховників у Брадфорді в дніх 7-8.УІІ. під проводом пі.сен. Ц. Наліїв. Восени під час післятаборових сходин рімено тримати контакт з новаками самітниками і писати до них листи.

У 1952 р. пі.сен. Цьопа Наліїв виїхала до Канади, а провід Пласту-ХВОМ-у перейняла пі.сен. Анна Герасимович.

Крайові референти УПН:

	УПН-ів	УПН-ок
1950	ст.піл. Василь Клим	ст.піл. Богдання Золотницька
1951	Роман Гринай	Оксана Паразак
1955	Василь Клим	Оленка Маців
1958, 1959, 1966	Василь Клим	Пеля Олеськів
1967 - 1970	Пеля Олеськів	
1970	Ія Лагодинська	Оля Кельман
1971, 1976, 1979	пі.сен. Марійка Бабич	

Стан новацтва: рік

	новаки	новачки	разом
1950	23	22	45
1954	30	32	62
1959			67/I 11 непевних/
1964	42	31	73
1969	31	38	69
1974	24	14	38
1979			? /2

У 1954 р. стан був такий: Брадфорд - 1 рій, мішаний - бр. В. Клим
 Рочдейл - 2 рої, окремі - сес. О. Паразак
 Дербі - 1 рій, мішаний - бр. М. Попович
 Лондон - 1 рій, мішаний - сес. П. Олеськів
 Коршам - 1 рій, мішаний - сес. Д. Остапенко
 і Тамара Близно.

З уваги на мале число новацтва гнізд не було, хіба під час тaborів.

Новацькі табори:

Новацькі табори відбувалися кожного року з більшим чи меншим числом учасників, з-правила в межах пластового табору, звичайно під проводом кр.реф. УПН. Тритикуєве таборування проводилося в роках 1950 - 1956, 1958, 1965 на терені Осели Українських Інвалідів /власність Союзу Українців Велико-Британії/, в роках 1957, 1959 у Ти-Маір, Північна Валій, в роках 1960-1963 в Ловборо, а від 1966 р. на пластовій оселі "Верховина" у Північній Валій.

2/ Ми не одержали статистичних даних про стан новацтва в 1979 р.
 Це терпеливе чекаємо на них.

		нов-ів, нов-ок		
1950	- командант: пл.сен. Ц. Паліїв, бунч. ст.пл. М. Бучок	- 12	5	17
1951	- ком.: пл.сен. Ц. Паліїв, бунч. ст.пл. О. Парашак	- 20	14	34
1952	- ком.: пл.сен. А. Герасимович, бунч. ст.пл. О. Парашак, гніздові: В. Клим і П. Олеськів	- 23	20	43
1953	- ком.: пл.сен. А. Герасимович, бунч. ст.пл. В. Клим новацький табір як окрема частина в системі пл. тaborів, зачиноючи з 1953 р.	- 31	21	52
1954	- ком. пл.сен. А. Герасимович, бунч. Б. Лукіяненко	- 32	32	64
1955	- провід: реф. УПН - Василь Клим і Оленка Маців	- 30	25	55
1957	- табір у Ти Маїр під проводом пл.сен. Т. Самотулки	-		31
1958	- Ком. Пеля Олеськів, гніздові: В. Клим і Т. Близно	-		63
1966	- Провід: реф. УПН - Василь Клим і Пеля Олеськів Перший табір на "Верховині".	- 28	18	46
1968	- Табір під проводом Пелі Олеськів, реф. УПН	- 20	16	36
1969	- Табір під проводом реф. УПН Пелі Олеськів	- 21	18	39
1971	- 1979 табори під проводом реф. УПН пл.сен. М. Бабич			

Готові до підпалення вогнища.
Новацький табір на Зеленому
Клині в 1956 р.

Старий Орел і бр. Ших вітають
Владику Бучка в Ти Маїр, 1957.

Сидять зправа наліво: пл.сен. А.
Герасимович, Старий Орел, бр. С. Ших

Новацькі вишколи

- 1951 /7-8.УІІ/ - у Брадфорді, перевела пл.сен. Цюпа Паліїв.
- 1953 /3-4.І/ - у Манчестері, перевела пл.сен. Анна Герасимович.
- 1954 /17-19.ІУ/ - у Манчестері, перевела пл.сен. Анна Герасимович.
- 1956 /31.УІІ-8.УІІІ/ - 23 Рада Орлиного Вогню-Впорядників 22 "Квомівський Круг" на Зеленому Клині. Комендант: Старий Орел. Учасників 18.
- 1961 /24.І/ - у Манчестері, перевела пл.сен. Анна Герасимович.

- 1963 /4-5.У./ - у Брадфорді, перевела пл.сен. Анна Герасимович.
- 1969 /18-19.ІУ./ - у Ноттінгемі, перевела пл.сен. Анна Герасимович.
- 1971 /18-25.ІІІ/ - 56 РОВ-В 49 "Для Жовтодзюбів" на Верховині. Командант - Сірий Орел Надя Кулинич. Учасників 10.
- 1976 /26.ІІІ-4.ІІІІ/ - 68 РОВ-Гніздових ХІ на Верховині. Командант - Старий Орел. Учасників 9.

Особливості дії та підсумки

Ставлення до справ новацтва в Англії характеризує ствердження пл.сен. Ц.Паліїв у листі до мене з дня 11.II.1949, висловлене в такій формі: "Проблема новацтва нині набирає окремого значення, тільки у розвоєвих тенденціях нашого руху вона немає належного місця".

Керівниками УПН були новацькі виховники, які постійно, багато років займалися новацтвом, як бр. Василь Клим, що успішно переводив історичні ігри "Отрок" на таборах, сестр. Пеля Олеськів, сестр. Марійка Бабич. Наради новацьких виховників відбувалися в часі краївих з"їздів, перед чи під час тaborів.

У пластових осередках гнізд не було, а рої були іноді неповні, різновікові. Чимало новаків були далекого віддалення. "Новацька Вісточка" стала важливим зв'язком всого новацтва країни, а від 1959 р. "Куток для новацтва" у Пластовій сторінці часопису "Українська Думка" під редакцією пл.сен. А. Герасимович. Справжня пластова праця велася на центральних таборах, в яких брав участь високий відсоток новацтва. Як правило новацькі табори провадили реф. УПН, від 1966 р. на своїй власній пластовій оселі "Верховина" у Північній Валії.

Новацтво взяло участь у краївому святкуванні 50-ліття Пласти в Дарбі в дніх 19-20.У. 1962 р., у концерті з нагоди 20-ліття Пласти в Англії, що відбувся в Лондоні 21.ІХ.1969 р.

Провід Пласти-КВОМ-у дав про вишколи й дошколи новацьких виховників. Переведено 3 довші вишколи членами Орлиного Круга: 2 для впорядників, а 1 для гніздових, який був необхідний для успішного ведення тaborів. Про доцільність висловилася пл.сен. А. Герасимович так: "хочу написати Вам, що Ви вили в них усіх стільки ентузіазму й охоти до праці, так підтягнули їх у пластовому дусі, що я зовсім не маю вже викидів совісти, що так "мучила" Вас, щоб Ви приїхали, бо висліди виправдують всі мої сподівання".

Учасники 68 РОВ-Г ХІ на Верховині

Огляд історії УПН у Великобританії виготовлений головно на основі матеріалів /1949-1975/, зібраних Сирою Орлицею Пелею Олеськів.

Союз Українок Америки за ініціативою 64-ого Відділу в Нью Йорку проголосив конкурс для українських дітей у цілому вільному світі.
Тема конкурсу:

1000-ЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ

Завдання для дітей-учасників конкурсу: в слові і образі представити цю історичну подію, а також історичні події, які заіснували в наслідок прийняття християнства нашими предками. Це дало б дітям заохоту і можливість вивчати історію України, плекати мову.

УМОВИ КОНКУРСУ:

Участь беруть українські діти і молодь у вільному світі між 5-им та 16-им роком життя.

В слові і образі вискажуть своє знання і уяву про Хрищення Руси-України та історичні події зв'язані з цією датою.

Діти, які вивчають українську мову й історію вдома є запрошені до конкурсу.

ЦІЛЬ КОНКУРСУ:

Видати книжку з нагоди святкування цього ювілею. Поміщені в книжці праці дітей будуть подавати ім'я та прізвище дитини, вік, школу, місто та країну перебування.

Редакційна комісія буде оцінювати матеріали.

Коли почнуть приходити конкурсові матеріали, напевно можна буде побачити, що вони є відповідні, цікаві, добре і варти уваги.

В часі святкувань можна буде влаштувати виставку з усіх надісланих матеріалів.

Побажані теми для образотворчих праць:

1. Хрищення Киїн у Дніпрі
2. Повалення Перуна
3. Володимир на престолі
4. Володимирів тризуб
5. свсв. Володимир і Ольга
6. Св. апостол Андрій Первозваний благословить київські гори
7. Печерський чернець пише літопис
8. Легенди, перекази ітд.

Відповідаючи на питання, чому і пощо проголошений такий конкурс?

1. Щоб активно включити дітей і молодь у святкування Ювілею.
2. Щоб посилити вивчення української мови.
3. Щоб залишити тривалий документ, який буде свідчити, що ми в 1000-літніх святкуваннях звернули особливу увагу на наших дітей.

За додатковими інформаціями просимо звертатися на адресу:

SUA - Branch 64, 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003